

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌នៅកម្ពុជា

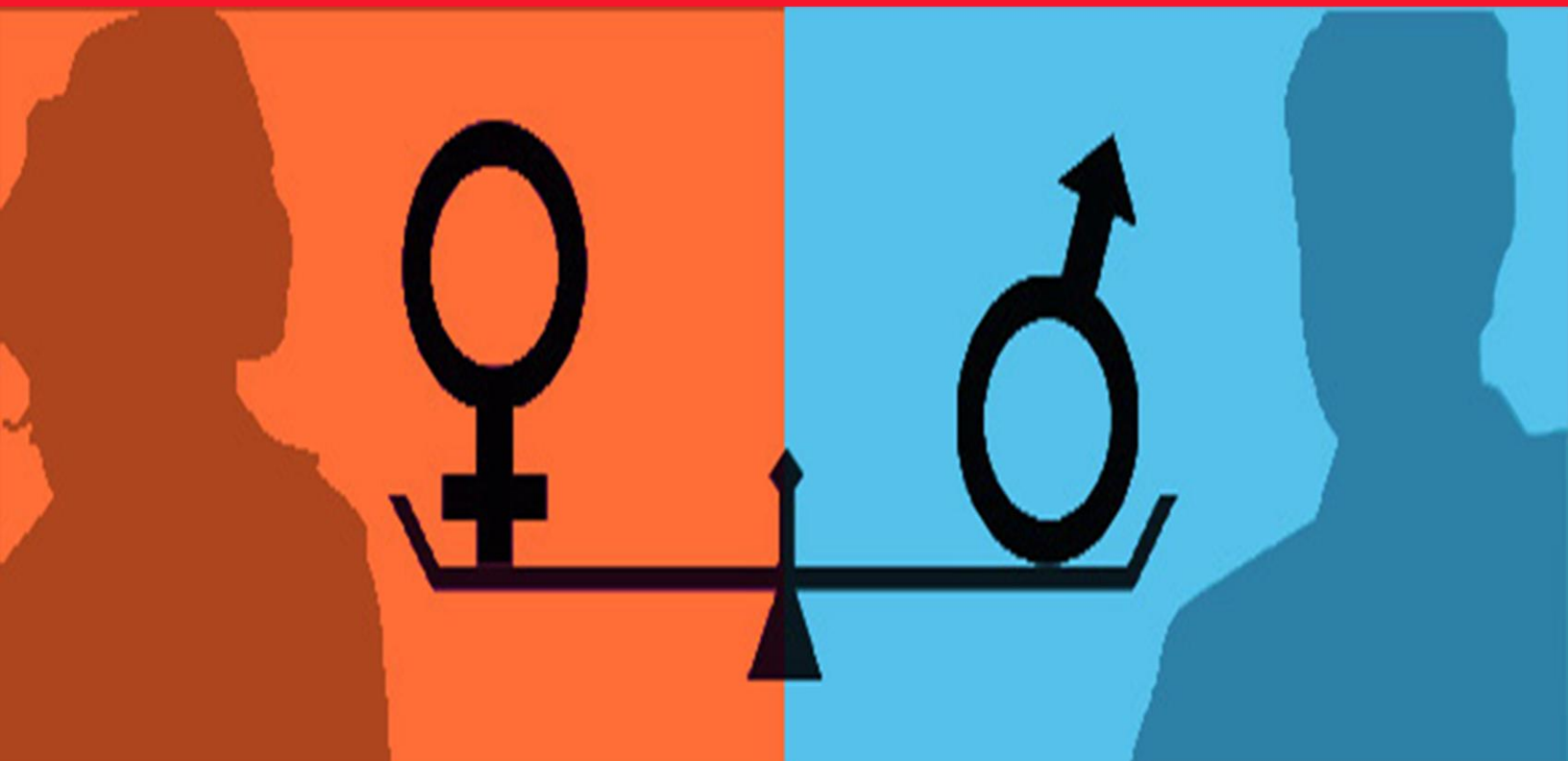
COMMITTEE FOR FREE AND FAIR ELECTIONS IN CAMBODIA

របាយការណ៍

ការផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រី

និងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ

នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨

ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨

របាយការណ៍
ការផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រី
និងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨

ខេត្តថ្មីកា ឆ្នាំ២០១៨

មាតិកា

បុព្វកថា.....	i
ពាក្យកាត់.....	iii
I. សេចក្តីផ្តើម.....	1
II. ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨.....	5
១. ការជ្រើសរើសបេក្ខជនស្ត្រី និងការចុះបញ្ជីបេក្ខជនគណបក្សនយោបាយ.....	5
តារាងទី១ : ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ទាំង២០គណបក្សនយោបាយ.....	8
តារាងទី២ : ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ ដល់ទី៣ សរុបក្នុងគណបក្សនីមួយៗ.....	10
២. ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត	11
តារាងទី៣ : ចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រសម្រាប់នីតិកាលទី៦.....	11
តារាងទី៤ : ចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតធៀបនឹងបុរសជាប់ឆ្នោតជាតំណាង រាស្ត្រគិតជាភាគរយ	11
ត្រាហ្វិកទី៥ : ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតវ័យក្មេង និងវ័យចំណាស់	13
ត្រាហ្វិកទី៦ : តំណាងរាស្ត្រស្ត្រីថ្មី និងចាស់របស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា សម្រាប់នីតិកាលទី៦	14
ត្រាហ្វិកទី៧ : តំណាងរាស្ត្រស្ត្រី-បុរសទាំង១២៥នាក់ នៃគណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជាក្រោយបង្កើតរដ្ឋាភិបាលថ្មី.....	14

	ករណីសិក្សាទី១ & ទី២ : លោកស្រី ប្រឹក វ៉ាន្តី និង លោកស្រី វ៉ា សុភី	15
៣~	កម្មវិធីនយោបាយថ្នាក់ជាតិរបស់គណបក្ស អំពី បញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ	20
	តារាងទី៨ : កម្មវិធីនយោបាយថ្នាក់ជាតិរបស់គណបក្សដើម្បីដោះស្រាយ បញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ.....	21
	តារាងទី៩ : ការសន្យាដោយឡែករបស់បេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរស នៅតាមមណ្ឌលបោះឆ្នោតទាក់ទងនឹងការដោះស្រាយ បញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ.....	25
៤~	សមាជិកស្ត្រីរបស់ គ.ជ.ប គឆ/ខប គយ/សប មន្ត្រីការិយាល័យ បោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត.....	26
៥~	អ្នកសង្កេតការណ៍ និងភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយជា ស្ត្រី	27
	✚ អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិជាស្ត្រី.....	28
	✚ អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិជាស្ត្រី.....	28
	✚ ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយជាស្ត្រី	29
៦~	អ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រី	29
III~	សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងសង្ខេប.....	32
IV~	អនុសាសន៍	34
	ឧបសម្ព័ន្ធ	

បុព្វកថា

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា ហៅកាត់ថា “ខុមហ្វ្រែល” ធ្វើការដើម្បីលើកកម្ពស់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋតាមគោលការណ៍កសាងសមត្ថភាពរបស់បណ្តាញទូទាំងប្រទេស និងសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការជាសមាជិក និងជាដៃគូ ។ ប្រជាធិបតេយ្យមិនមែនត្រឹមតែការបោះឆ្នោតប៉ុណ្ណោះទេ ក៏ប៉ុន្តែជាការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ។ ខុមហ្វ្រែលក៏ជាសមាជិកនៃក្រុមស្ត្រីដើម្បីទាំងអស់គ្នាដែលធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីលើកស្ទួយដល់ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ និងការដឹកនាំទាំងថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន ក្នុងការជំរុញឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមានចំពោះការចូលរួមរបស់ស្ត្រីតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យតាមរយៈការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពស្ត្រី ការតស៊ូមតិ និងបញ្ចុះបញ្ចូលអ្នកដឹកនាំគណបក្សនយោបាយ និងរដ្ឋាភិបាលក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយ និងច្បាប់ដើម្បីបង្កើនចំនួនតំណាងស្ត្រីនយោបាយនៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ។

របាយការណ៍ ស្តីពី “ការផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រី និងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨” គឺជាទំរង់នៃការវិភាគទៅលើទិន្នន័យ និងមតិយោបល់របស់ស្ត្រីកម្ពុជាចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ ជាពិសេសក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ កន្លងទៅនេះ ។

របាយការណ៍នេះ បង្ហាញការវាយតម្លៃលើការផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រី និងការបោះឆ្នោតអំពីចំនួនបេក្ខជនស្ត្រី វិធានការ និងរបៀបជ្រើសរើសស្ត្រីឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន គោលនយោបាយរបស់គណបក្សក្នុងការលើកស្ទួយស្ត្រីចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយ កម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សអំពី បញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ ការប្រឈមរបស់ស្ត្រីទាំងអ្នកបោះឆ្នោត និងបេក្ខជន រួមទាំងអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ ។ របាយការណ៍នេះក៏បង្ហាញផងដែរអំពី មតិស្ត្រីទៅលើដំណើរការបោះឆ្នោត និងសកម្មភាពនានាទាក់ទងទៅនឹងការលើកស្ទួយស្ត្រីចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយ ព្រមទាំងលទ្ធផលនៃតំណាងស្ត្រីជាប់ឆ្នោតមកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាតែមួយគ្រប់ដណ្តប់នៅក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោត និងលទ្ធផល ។ ម្យ៉ាងទៀត របាយការណ៍នេះក៏ផ្តល់នូវលទ្ធផលនៃការស្ទង់មតិរហ័សបន្ទាប់ពីថ្ងៃបោះឆ្នោតទៅលើ “មូលហេតុរបស់ស្ត្រីដែលបានទៅបោះឆ្នោត ឬមានទឹកខ្មៅនៅម្រាមដៃ និងស្ត្រីដែលមិនបានទៅ

បោះឆ្នោត ឬមិនមានទីកន្លែងនៅម្រាមដៃ បានធ្វើឡើងដោយពលរដ្ឋស្ត្រីស្ម័គ្រចិត្តនៅក្នុងខេត្ត៤នៃតំបន់គោលដៅរបស់ខុមហ្វ្រែល និងករណីសិក្សាចំនួន២ ។ ជាចុងក្រោយ របាយការណ៍នេះមានអនុសាសន៍សំខាន់ៗក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ និងការផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រីនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

ខុមហ្វ្រែលសង្ឃឹមថា របាយការណ៍នេះជាឯកសារដ៏សំខាន់ និងមានប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកអនុវត្តន៍សកម្មភាព ជាពិសេសមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល សមាជិកសភា គណបក្សនយោបាយ បុគ្គលិកសមាគម អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល តំណាងរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអ្នកស្រាវជ្រាវ ដើម្បីជួយលើកស្ទួយស្ត្រីចូលរួមកាន់តែច្រើនក្នុងវិស័យនយោបាយ និងថ្នាក់សម្រេចចិត្ត ។

សូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសចំពោះក្រុមការងាររបស់ខុមហ្វ្រែល ដូចជា **លោកស្រី ស៊ីនកេត សិរីលក្ខណ៍** ជាអ្នកសម្របសម្រួលកម្មវិធីអប់រំ និងយេនឌ័រនៃខុមហ្វ្រែលដែលជាអ្នកសរសេររបាយការណ៍នេះ ។ លោកស្រីក៏ជាអ្នកដឹកនាំក្រុមការងារ ដូចជា **កញ្ញា អ៊ុយ ស៊ីវត្ថា** ជាមន្ត្រីអប់រំ និងយេនឌ័រនៃខុមហ្វ្រែល និង**ពលរដ្ឋស្ត្រីស្ម័គ្រចិត្ត**ដែលបានខិតខំអនុវត្តតាមផែនការសកម្មភាព ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យ បកប្រែពីភាសាខ្មែរទៅអង់គ្លេស និងរចនារបាយការណ៍នេះ ដោយមានការគាំទ្រពីលេខាធិការខេត្តខុមហ្វ្រែល ។ យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណផងដែរចំពោះ **លោក គល់ បញ្ញា** និង**លោក គឹម ឈន** ដែលបានផ្តល់មតិគាំទ្រធ្វើឲ្យរបាយការណ៍នេះកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរថែមទៀត ។ ខ្ញុំសូមអរគុណជាអនេកប្បការចំពោះ**លោក ខេវីន នូអេន (Kevin Nauen)** ដែលបានជួយកែសម្រួលភាសាអង់គ្លេសក្នុងរបាយការណ៍នេះ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃសុក្រ ៨រោច ខែកត្តិក ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស ២៥៦២
ត្រូវនឹងថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨

នាយកប្រតិបត្តិខុមហ្វ្រែល

គល់ បញ្ញា

ពាក្យកាត់ (ACRONYMS)

AIPA	ASEAN Inter-Parliamentary Assembly
APA	American Psychological Association
BCC	Ballot Counting Commission
BSDP	Beehive Social Democratic Party
CCIM	Cambodian Center for Independent Media
CCHR	Cambodian Center for Human Rights
CEC	Commune Election Commission
CEDAC	Cambodian Center for Study and Development in Agriculture
CEDAW	Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women
CIPDP	Cambodian Indigenous People's Democracy Party
CNP	Cambodian Nationality Party
CNRP	Cambodian National Resuse Party
COMFREL	Committee for Free and Fair Elections in Cambodia
CPP	Cambodian People's Party
CYP	Cambodian Youth Party
DP	Dharmacracy Party
EBA	Everything But Arms
FUNCINPEC/FCP	National United Front for an Independent, Neutral, Peaceful and Cooperative Cambodia
GDP	Grassroots Democracy Party
ICAPP	International Conference of Asian Political Parties
IPU	Inter-Parliamentary Union
KAPP	Khmer Anit-Poverty Party
KEDP	Khmer Economic Development Party
KNUP	Khmer National United Party
KRP	Khmer Rise Party
KRP	Khmer Republican Party
KUP	Khmer United Party
KWP	Khmer Will Party

LDP	League for Democracy Party
LEMCC	Law on Elections of Members of Commune Council
LEMNA	Law on Elections of Members of National Assembly
MP	Member of Parliament
NA	National Assembly
NEC	National Election Committee
NGOs	Non-Governmental Organizations
NICFEC	Neutral and Impartial Committee for Free and Fair Elections in Cambodia
NLP	New Light Party
OMP	Our Motherland Party
PEC	Capital/Provincial Election Commission
PSC	Polling Station Commission
PSO	Polling Station Official
RDP	Republican Democratic Party
RFI	Radio France International
RGC	Royal Government of Cambodia
RKP	Reaksmey Khemara Party
SDGs	Sustainable Development Goals
TI	Transparency International Cambodia
UN	United Nations
WMC	Women's Media Center of Cambodia
YRDP	Youth Resource Development Program

I. សេចក្តីផ្តើម

ជាលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៨ សកម្មជន និងអ្នកនយោបាយស្ត្រី នៃគណបក្សប្រឆាំងសំខាន់ (គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ) ត្រូវបានគេមិនផ្តល់អំណាច និងរារាំងមិនឲ្យចូលរួមក្នុង ដំណើរការនយោបាយ និងការបោះឆ្នោត ដោយសារតែការរំលាយគណបក្សប្រឆាំងគណបក្សសង្គ្រោះ ជាតិ និងការហាមប្រាមអ្នកនយោបាយស្ត្រីរបស់គណបក្សប្រឆាំងចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោតជាតិ ឆ្នាំ២០១៨ បរិយាកាសនៃការភ័យខ្លាច និងការរឹតត្បិតសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ ។ លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំង តំណាងរាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៨ បានកត់សម្គាល់ពីជំហានថយក្រោយមួយសម្រាប់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា ពីពហុបក្សនយោបាយមកគណបក្សកាន់អំណាចតែមួយ (គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា) ត្រួតត្រាលើដំណើរការ បោះឆ្នោត និងលទ្ធផលបោះឆ្នោត ។ អ្នករាយការណ៍ពិសេសនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពី សិទ្ធិមនុស្ស នៅកម្ពុជាបានចោទជាសំណួរថា «ភាពពិតប្រាកដ»នៃការបោះឆ្នោតទូទៅនៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ ដែល គណបក្សកាន់អំណាចគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានឈ្នះអាសនៈសភាទាំងអស់នៅក្នុងការបោះឆ្នោត ។ ជំហានថយក្រោយដោយគ្មានពហុបក្សនយោបាយ បានជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានទៅលើគុណភាពនៃស្ត្រីជាប់ ឆ្នោត និងការចូលរួមរបស់ស្ត្រី ។ ពហុបក្សនយោបាយនៃយេនឌ័រ គឺជាកត្តាសំខាន់ក្នុងការធានាឲ្យមានការ ត្រួតពិនិត្យ និងមានតុល្យភាពយេនឌ័រផ្នែកនយោបាយ ។

បញ្ហាវិសមភាពនៃតំណាងជាប់ឆ្នោតជាស្ត្រី និងបុរសនៅតែបន្តក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ជាក់ស្តែង ស្ត្រី ជាប់ឆ្នោតភ្លាមមានចំនួនតែ ១៩នាក់ ស្មើនឹង ១៥,២០% ខណៈដែលបុរសជាប់ឆ្នោតមានចំនួនច្រើនលើស លុប ១០៦ នាក់ ស្មើនឹង ៨៤,៨០% នៃអាសនៈសរុប ១២៥នៅក្នុងរដ្ឋសភាសម្រាប់នីតិកាលទី៦នៃការបោះ ឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៨ ។ បញ្ហាវិសមភាពនេះ គឺដោយសារកង្វះឆន្ទៈនយោបាយរបស់ គណបក្សដែលមានសក្តានុពល និងខ្វះនូវគោលនយោបាយជាក់លាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ រួមទាំងមិន មានចែងជាក់លាក់ក្នុងមាត្រាមួយចំនួននៃច្បាប់បោះឆ្នោត ដើម្បីគាំទ្រ និងផ្តល់ឱកាសឲ្យស្ត្រីចូលរួមដោយ ស្មើគ្នានឹងបុរសក្នុងវិស័យនយោបាយ ជាពិសេសការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនដើម្បីមានលទ្ធភាពជាប់ឆ្នោត ។ បន្ថែមលើនេះទៀត ស្ត្រីបានប្រឈមនឹងឧបសគ្គជាច្រើនក្នុងសកម្មភាពនយោបាយរបស់ខ្លួនដូចជា៖ តម្រូវ ការថវិការបស់គណបក្សទាក់ទិននឹងការតែងតាំងបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងយុទ្ធ- នាការយោសនា ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសបេក្ខជននៅក្នុងគណបក្ស ការវិនិច្ឆ័យទុកជាមុនរបស់គណបក្សថា នឹងមិនសូវទាក់ទាញអ្នកបោះឆ្នោតប្រសិនបើជាក់បេក្ខជនស្ត្រីឈរ ឈ្មោះច្រើន និងនៅលេខរៀងខាងលើ ការដាក់បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅមណ្ឌលដែលគណបក្សខ្លួនពុំ

សូមមានប្រជាប្រិយ ឬមិនសង្ឃឹមថាឈ្នះឆ្នោត និងបុគ្គលកំពុងកាន់តួនាទីជាបុរសនោះមិនព្រមចុះចេញពីតំណែង ។ល។

ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាថវិកា សហភាពអន្តរសភា (IPU) បានធ្វើការស្ទង់មតិមួយនៅឆ្នាំ២០០៨ បានអះអាងថា ការផ្តល់ថវិកាសម្រាប់យុទ្ធនាការគឺជាឧបសគ្គដ៏ធំបំផុតមួយដែលស្ត្រីបានប្រឈម ។ ឧបសគ្គនេះត្រូវបានបញ្ជាក់នៅពេលក្រោយទៀតក្នុងការស្រាវជ្រាវរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិផ្នែកស្ត្រី (UN Women) នៅឆ្នាំ២០១៣ ដែលក្នុងនោះអ្នកឆ្លើយតបជាង៨០%បានកំណត់លទ្ធភាពទទួលបានថវិកាជាឧបសគ្គចំបងមួយក្នុងការចូលប្រឡូកក្នុងឆាកនយោបាយ¹ ។

នៅកម្ពុជា ស្ត្រីបានចូលរួមកាន់តែច្រើននៅក្នុងកិច្ចការនយោបាយ ហើយស្ត្រីក៏បានចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោតយ៉ាងសកម្មសម្រាប់សម្រាប់ខ្លួននៅទស្សវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ ទាំងបរិមាណ សម្លេង និងសកម្មភាព ។ ផ្ទុយទៅវិញ ឱកាសដែលស្ត្រីទទួលបានមានតិចតួចក្នុងការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន និងបានជាប់ឆ្នោតជាអ្នកដឹកនាំ ។ មានការថយចុះចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាបន្តបន្ទាប់រាប់ចាប់ពីនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ រហូតមកដល់នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨នេះ ។ ចំណែកបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅតែមានចំនួនតិច បើទោះបីមានការកើនឡើងសម្រាប់នីតិកាលទី៦នេះក៏ដោយ ។

យោងតាមលទ្ធផលផ្លូវការនៃការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយឈរឈ្មោះ និងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គជប) កាលពីថ្ងៃទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦នេះ បេក្ខជនស្ត្រីពេញសិទ្ធិមានចំនួន ៤៩៨នាក់ ស្មើនឹង ២៥,២៥%នៃចំនួនបេក្ខជនស្រី-ប្រុសសរុប ១ ៩៧២នាក់មកពីគណបក្សនយោបាយចំនួន២០ ។ តួលេខនេះមានការកើន ៦,២៩% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៣បេក្ខជនស្ត្រីពេញសិទ្ធិមានចំនួនតែ ១៦៨នាក់ (១៨,៩៦%) ។ ផ្ទុយទៅវិញ ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីមកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាដែលជាគណបក្សមានសក្តានុពលជាងគេបែរជាចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីមានការធ្លាក់ចុះ និងមានចំនួនតិចទៅវិញ ថ្វីបើគណបក្សមួយនេះជាអ្នកកំពុងដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល និងមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការជម្រុញ និងអនុវត្តលើអនុសញ្ញាមួយចំនួនទាក់ទងនឹងការផ្តល់ឱកាសនិងលើកទឹកចិត្តស្ត្រីចូលរួមឲ្យបានស្មើភាពជាមួយនឹងបុរសក៏ដោយ ។ ជាក់ស្តែង បេក្ខជនស្ត្រីពេញសិទ្ធិមកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមានចំនួនតែ១៩នាក់ស្មើនឹង ១៥,២០% សម្រាប់នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ គឺថយចុះ ១,០៦% បើធៀបនឹងនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួន២០នាក់ (១៦,២៦%) ខណៈដែលគណបក្សប្រកួតប្រជែងផ្សេងមួយចំនួនទៀតបានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីច្រើនជាង៣០% រហូតដល់ជាង៥០% ។ ចំណែក

¹ UN Women undertook an assessment of parliamentarians and activists during the 57th Session of the Commission on the Status of Women in New York in March 2013, and with members of the iKNOW Politics network, <http://www.iknowpolitics.org>.

បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី១ មានចំនួនសរុប ៦២នាក់ ស្មើនឹង ១៧,៨១% គឺ **កើនឡើងតិចតួច ១,៥៤%** ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួន ១៦,២៧%។

រីឯស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រសម្រាប់នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨នេះមានចំនួនតែ១៩រូប (១៥,២០%) [ជាប់ឆ្នោតភ្លាម]^២ គឺ **វិសេស៖ ៥,១២% (៦រូប)** បើធៀបនឹងនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួន ២៥រូប (២០,៣២%) ។ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីរៀបចំរដ្ឋាភិបាលថ្មី ស្ត្រីជាតំណាងរាស្ត្រ មានចំនួន ២៥នាក់ ស្មើនឹង ២០% ហើយ មានតែគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាតែមួយគត់ដែលបានទទួលសម្លេងឆ្នោតគាំទ្រពីអ្នកបោះឆ្នោត និងមានអាសនៈទាំង១២៥នៅក្នុងរដ្ឋសភា ។ តួលេខដ៏តិចតួចរបស់ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតនេះបង្ហាញថា កម្ពុជានឹងមិនអាចសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព(SDG) ដែលបានកំណត់ថា នៅឆ្នាំ២០៣០ «**ធ្វើឲ្យសម្រេចសមភាពយេនឌ័រ និងផ្តល់អំណាចដល់ស្ត្រី និងកុមារី ទាំងអស់ក្នុងលោក**» នៅគ្រប់ថ្នាក់សម្រេចចិត្ត។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦នេះ មានការរិះគន់យ៉ាងខ្លាំងពីអង្គការសង្គមស៊ីវិលឯករាជ្យ អ្នកវិភាគឯករាជ្យ គណបក្សប្រឆាំង ប្រពលរដ្ឋដែលគាំទ្រគណបក្សប្រឆាំង និងសហគមន៍អន្តរជាតិថា ការបោះឆ្នោតមិនមានភាពសេរី និងយុត្តិធម៌ឡើយ ។ លើសពីនេះទៅទៀត មានការព្រមព្រៀងរួមគ្នារវាងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងនោះថា ការវាយប្រហារជាប្រព័ន្ធមកលើសេរីភាពជាមូលដ្ឋាននឹងមានផលប៉ះពាល់យូរអង្វែងលើសពីវដ្តនៃការបោះឆ្នោតនេះ ហើយវាជាការចាំបាច់ក្នុងការដាក់សម្ពាធមកលើរបបក្រុងភ្នំពេញបច្ចុប្បន្ន ដូចជាការគំរាមកំហែងបណ្តាញចេញពីសហភាពអឺរ៉ុបនូវកម្មវិធី Everything But Arms (EBA)^៣ ។

មានការយកចិត្តទុកដាក់ពីគណបក្សនយោបាយភាគច្រើនទាក់ទងនឹងការដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារក្នុងកម្មវិធីនយោបាយថ្នាក់ជាតិរបស់ខ្លួនសម្រាប់នីតិកាលទី៦នៃរដ្ឋសភា ។ គណបក្សភាគច្រើនបានគិតគូរទៅលើបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារដូចជា៖ អនុវត្តតាមក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម ដោយឧបត្ថម្ភជាថវិកា និងផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពដោយឥតគិតថ្លៃដល់ពលរដ្ឋក្រីក្រ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ក្មេងកំព្រាចាស់ជរា និងជនពិការ ។ ធានាពង្រឹងគុណភាព និងលើកកម្ពស់ការអប់រំ ដោយបង្កើតសាលារៀនឲ្យបានច្រើនចាប់ពីថ្នាក់បឋមសិក្សារហូតដល់ថ្នាក់ឧត្តមសិក្សា ព្រមទាំងផ្តល់ជាអាហារូបករណ៍ដល់សិស្ស និងនិស្សិតក្រីក្រ ហើយពួកគេក៏អាចខ្ចីថវិកាជាតិដើម្បីយកទៅបន្តការសិក្សារបស់ពួកគេដោយពុំមានបង់ការប្រាក់ឡើយ ។ បង្កើតឱកាសការងារឲ្យបានច្រើន និងផ្តល់ប្រាក់ខែសមរម្យដល់យុវជន យុវនារីក្រោយបញ្ចប់ការសិក្សា និងជំនាញវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន ។ ជាងនេះទៅទៀត មានការលើកទឹកចិត្តចំពោះស្ត្រីជាអាទិភាពក្នុងការបម្រើការងារសង្គមជាតិសំខាន់ៗក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ។ លើកតម្កើងការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស

^២ លទ្ធផលបោះឆ្នោតផ្លូវការរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត(គ.ជ.ប)កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨
^៣ The European Union officially notified Cambodia that the procedure for the withdrawal of its preferential trade treatment under the 'Everything But Arms' (EBA) scheme had already "been launched" by October 6, 2018

សិទ្ធិរស់នៅ សិទ្ធិក្នុងការបញ្ចេញមតិ សិទ្ធិស្ត្រី សិទ្ធិការងារ បញ្ញាបការយល់ដឹងអំពីយេនឌ័រ និងមានសេរីភាពពេញលេញក្នុងការចូលរួមក្នុងជីវភាពនយោបាយ ។ លុបបំបាត់អំពើហិង្សាប្រវត្តិ ពុករលួយ ការជួញដូរផ្លូវភេទលើស្ត្រី និងកុមារ ព្រមទាំងទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ក្មេងទំនើង និងការសេពគ្រឿងញៀនជាដើម។

របាយការណ៍ខាងក្រោមនេះ បានពីការឃ្លាំមើលរបស់មន្ត្រីខុមហ្វ្រែល ប្រជាពលរដ្ឋស្ត្រីស្ម័គ្រចិត្ត និងទិន្នន័យផ្សេងៗនៅក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៨ ។ របាយការណ៍នេះ គឺផ្ដោតទៅលើបញ្ហា ឬការប្រឈម ការដោះស្រាយ ឬវិធានការ និងរបៀបជ្រើសរើសស្ត្រីឈរឈ្មោះ ជាបេក្ខជនចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ កម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សស្ត្រី បញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ មន្ត្រីបោះឆ្នោតជាស្ត្រីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ អ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រី និងលទ្ធផលនៃតំណាងស្ត្រីជាប់ឆ្នោតមកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាតែមួយគ្របដណ្តប់នៅក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោត និងលទ្ធផល ។

II. ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោត ជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨

ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ កន្លងមកត្រូវបានរកឃើញថា នៅតែបន្តការប្រឈមរាប់ចាប់ពីការទទួលបានឱកាសក្នុងការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ការចូលរួមបោះឆ្នោត និងឱកាសឈានទៅមុខក្នុងជីវិតនយោបាយរបស់ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត ។

១. ការជ្រើសរើសបេក្ខជនស្ត្រី និងការចុះបញ្ជីបេក្ខជនគណបក្សនយោបាយ

សកម្មភាពនយោបាយរបស់ស្ត្រីនៅតែស្ថិតក្នុងស្ថានភាពតូចចង្អៀត និងប្រឈមក្នុងការទទួលបានឱកាសចូលរួមប្រកួតប្រជែងឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ ។ គណបក្សនយោបាយមួយចំនួនដែលចូលរួមប្រកួតប្រជែងក្នុងការបោះឆ្នោតនេះ បានលើកឡើង អំពីតម្រូវការថវិកាទាក់ទិននឹងការតែងតាំងបេក្ខជនឈរឈ្មោះ និងលក្ខខណ្ឌមួយចំនួនក្នុងការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ដូចជា សមត្ថភាព ប្រជាប្រិយភាព ឆន្ទៈមោះមុត និងមានប្រវត្តិនយោបាយយូរ។ តម្រូវការថវិកានេះគឺសម្រាប់ចំណាយលើយុទ្ធនាការយោសនាបោះឆ្នោត ។ ដូច្នេះ គណបក្សខ្លះមានការកំណត់ចំនួនថវិកាសម្រាប់ការឈរឈ្មោះ ជាពិសេសឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងខាងលើ ។ រីឯគណបក្សខ្លះទៀតបានស្នើសមាជិកបក្សបរិច្ចាគថវិកាដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬតាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួនដោយមិនមានការកំណត់ចំនួនថវិកាជាក់លាក់សម្រាប់ការឈរឈ្មោះឡើយ ។ ជាក់ស្តែង គណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ បេក្ខជនម្នាក់ៗអាចចំណាយធនធានថវិកាទៅតាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួន ជាមធ្យមមានចន្លោះពី ៤០០ដុល្លារអាមេរិក ទៅ ៥ ០០០ដុល្លារអាមេរិក ។ ក្នុងការជ្រើសរើសបេក្ខជនឈរឈ្មោះគណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ មានគោលការណ៍បង្កើនចំនួនស្ត្រីជាតំណាងរាស្ត្រឲ្យបានច្រើន (ច្រើននាក់ និងច្រើនខេត្ត) តាមរយៈការលើកទឹកចិត្ត ការបណ្តុះបណ្តាលពីប្រធានគណបក្ស ការជំរុញស្មារតីស្ត្រីឲ្យចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយដោយគ្មានការរើសអើង ប៉ុន្តែពុំទាន់មានលក្ខខណ្ឌជាក់លាក់ក្នុងការដាក់ចំនួនស្ត្រីនៅលេខរៀងខាងលើទេ គ្រាន់តែទាមទារឲ្យបេក្ខជនមានការតស៊ូ និងមានភាពស្មោះត្រង់នឹងបក្ស និងប្រជាពលរដ្ឋ ។ ជាលទ្ធផល គណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ បានដាក់ស្ត្រីនៅលេខរៀងទី១មានចំនួន១៤មណ្ឌលច្រើនជាងបុរសដែលមានតែ១១មណ្ឌល និងមានបេក្ខជនស្ត្រីដល់ទៅ៥១,២០%។ ចំណែកឯគណបក្សធម្មាធិបតេយ្យក៏ស្រដៀងនឹងគណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យដែរ បេក្ខជនម្នាក់ៗមិនតម្រូវឲ្យមានការចំណាយថវិកា

ច្រើននោះទេ គឺធ្វើទៅតាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួន ។ គណបក្សធម្មាធិបតេយ្យមានគោលការណ៍ក្នុងការលើកកម្ពស់ស្ត្រី និងបង្កើនចំនួនស្ត្រីលើគ្រប់វិស័យ ជាពិសេសវិស័យនយោបាយ ដូច្នេះគណបក្សនេះស្វាគមន៍រាល់ស្ត្រីដែលមានបំណងចូលប្រឡូកក្នុងវិស័យនយោបាយ ទោះបីជាគ្មានបទពិសោធន៍យ៉ាងណាក៏ដោយ គឺគណបក្សធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាពបន្ថែមតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលដល់ស្ត្រីទាំងនោះ ហើយប្រធានគណបក្សជាអ្នកជ្រើសរើសបេក្ខជនឈរឈ្មោះដោយផ្ទាល់ ។ ជាលទ្ធផល គណបក្សធម្មាធិបតេយ្យមានបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះច្រើនជាងគេគឺ ៥៣,៥៧%។

រីឯ គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន មានមូលនិធិដើម្បីប្រមូលថវិកាជាប្រចាំនៅក្នុងគណបក្ស ។ សមាជិកគណបក្សអាចបង់ថវិកាទៅតាមលទ្ធភាពផ្ទាល់ខ្លួន ហើយការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជននៅលេខរៀងខាងលើគឺមិនត្រូវចំណាយថវិកាទេ ប៉ុន្តែផ្អែកទៅតាមសមត្ថភាព និងឆន្ទៈរបស់បេក្ខជននីមួយៗ ។ ដំណើរការជ្រើសរើសបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន គឺធ្វើឡើងតាមរយៈការធ្វើសមាជដោយបោះឆ្នោតទៅតាមសមត្ថភាពរបស់បេក្ខជន ។ ចំពោះបេក្ខជនស្ត្រីដែលមិនបានជាប់ក្នុងតារាងបេក្ខភាពខាងលើ គណបក្សនឹងរុញស្ត្រីមួយចំនួនឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងខាងលើពីលេខរៀងទី១ ដល់ទី៣ ។ ដោយហេតុ គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋានមិនមានគោលការណ៍ច្បាស់លាស់ក្នុងការកំណត់ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រី រួមនឹងការជ្រើសរើសដោយផ្អែកលើសមត្ថភាពដែលចំណុចទាំងនេះជាការប្រឈមបំផុតចំពោះស្ត្រីក្នុងការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ។ ជាលទ្ធផល គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋានមានបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះតែ ១៧,៦០%ប៉ុណ្ណោះ ។⁴

ដោយឡែក⁵ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាដែលជាគណបក្សមានសក្តានុពលគ្រប់បែបយ៉ាងក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនយោបាយ គឺបានអនុវត្តគោលការណ៍មិនខុសពីនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ឡើយ ទាំងថវិកា និងការជ្រើសរើសបេក្ខជន ។ បេក្ខជនត្រូវបរិច្ចាគថវិកាតាមលំដាប់លេខរៀងឈរឈ្មោះគឺពីលេខរៀងទី១ ដល់ទី៣ ប្រមាណពី ៦០ ០០០ដុល្លារអាមេរិក មក ៣០ ០០០ដុល្លារអាមេរិក ។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមានដំណើរការជ្រើសរើសបេក្ខភាពសម្រាប់បញ្ជីបេក្ខជន នៃគណបក្សតាមគោលការណ៍ស្ទង់មតិសមាជិកគណបក្សខ្លួននៅតាម ឃុំ/សង្កាត់ ស្រុក/ខណ្ឌ រាជធានី ខេត្តនីមួយៗ ប៉ុន្តែលទ្ធផលបេក្ខជនជាប់ពីការស្ទង់មតិត្រូវបានពិនិត្យ និងសម្រេចជ្រើសរើសបេក្ខជន និងបេក្ខនារីដាក់ក្នុងបញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សដោយគណៈកម្មការនៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ ។

⁴ កិច្ចសម្ភាសន៍របស់ខុមហ្វ្រែលជាមួយតំណាងគណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន និងគណបក្សធម្មាធិបតេយ្យ ស្តីពី ការជ្រើសរើសបេក្ខជនឈរឈ្មោះសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦

⁵ របាយការណ៍ខុមហ្វ្រែល ស្តីពី «ការផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រី និងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣»

ការប្រើប្រាស់គោលការណ៍ស្ទង់មតិផ្ទៃក្នុងគណបក្ស បានបង្កើតការប្រឈមមួយសម្រាប់បេក្ខភាព នារីដែលសមាជិកបក្សមិនបានទុកចិត្តគាំទ្របេក្ខភាពនារី រួមនឹងការចំណាយថវិកាដ៏ច្រើនសម្រាប់ការឈរ ឈ្មោះជាបេក្ខជនដែលស្ត្រីត្រូវប្រកួតប្រជែងជាមួយបុរសភាគច្រើនមានលទ្ធភាពថវិកាខ្ពស់ជាង គឺជាការ ប្រឈម និងឧបសគ្គមួយដ៏ធំសម្រាប់បេក្ខនារីដែលមានបំណងឈរឈ្មោះដើម្បីឲ្យគេបោះឆ្នោតក្នុងនីតិកាល ទី៦នេះ ។ ជាក់ស្តែង បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមានចំនួនតែ ១៥,២០% គឺប្រហាក់ ប្រហែលនឹងនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងបេក្ខជនស្ត្រីក្នុងដំណើរការតែងតាំងបេក្ខជន និងការបោះ ឆ្នោតជ្រើសរើសបេក្ខជននៅក្នុងគណបក្សនៅតែបន្ត ។ កត្តាសំខាន់បំផុតគឺថា ស្ត្រីពុំមានថវិកាគ្រប់គ្រាន់ក្នុង ការប្រកួតប្រជែងជាមួយបុរសដើម្បីបានឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន និង/ឬបានឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងខាងលើ បើទោះបីស្ត្រីទាំងនោះមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ហើយក៏ដោយ ពីព្រោះស្ត្រីមានជីវភាពមិនសូវធូរធារ ដូចបុរស ចំណែកការងារស្ត្រីភាគច្រើនមានឋានៈទាបជាងបុរសដែលជាហេតុមានចំណូលតិច ។ ការ ចំណាយថវិការបស់ស្ត្រីសម្រាប់កិច្ចការនយោបាយមានភាពត្បិតត្បៀតជាងបុរស ដោយសារកត្តាគ្រួសារ ការទុកដាក់លុយកាក់ និងមានការគិតគូរវែងឆ្ងាយអំពីជីវភាពគ្រួសារជាសំខាន់ ។ កត្តាផ្សេងទៀតត្រូវបានរក ឃើញថា ការជ្រើសបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងខាងលើនៃបញ្ជីបេក្ខជន គឺជាការប្រឆាំងទៅនឹង បេក្ខភាពបុរស គឺដោយសារកន្លងមកការតែងតាំង ឬការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនបានផ្ដោតភាគច្រើនលើស លុបទៅលើបុរសដែលជាទំលាប់របស់អ្នកដឹកនាំគណបក្ស និងសមាជិកបក្ស ដោយពុំបានគិតគូរអំពីការចូល រួមរបស់ស្ត្រី ។ ដូច្នេះ នៅពេលមានបេក្ខភាពស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងខាងលើបណ្តាលឲ្យបេក្ខភាពបុរស មួយចំនួនត្រូវបាត់បង់ឱកាសរបស់ខ្លួន ជាហេតុធ្វើឲ្យពួកគេមិនសប្បាយចិត្ត អាចនិយាយបានថា គឺជាការ ចែកអំណាចឲ្យស្ត្រី ។

បើទោះបីគណបក្សខ្លះមានគោលការណ៍លើកស្ទួយស្ត្រី និងបានផ្តល់លទ្ធភាពដល់បេក្ខជនក្នុងការ បរិច្ចាគថវិកាដោយស្ម័គ្រចិត្តយ៉ាងណាក៏ដោយក៏បេក្ខជនស្ត្រីនៅតែមានចំនួនតិចតួច ពីព្រោះគណបក្សទាំង នោះគឺសុទ្ធសឹងជាគណបក្សដែលពុំសូវមានប្រជាប្រិយភាព និង/ឬគណបក្សទើបបង្កើតថ្មី និងមិនសង្ឃឹមថា ឈ្មោះឆ្នោត ខណៈដែលគណបក្សមានសក្តានុពលជាងគេពុំសូវបានគិតគូរក្នុងការលើកកម្ពស់ និងផ្តល់ឱកាស ដល់ស្ត្រីបានឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន និងចូលរួមដោយពេញលេញក្នុងកិច្ចការនយោបាយ ។

ខុសប្លែកពីការបោះឆ្នោតមុនៗ ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦នេះសកម្មភាព ការងាររបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលធ្វើការលើកស្ទួយស្ត្រីនៅក្នុងវិស័យនយោបាយ មិនមានការជួបប្រជុំ ជាមួយនឹងគណបក្សនយោបាយសំខាន់ៗដើម្បីបញ្ចុះបញ្ចូល ឬស្នើឲ្យដាក់បេក្ខជនស្ត្រីឆ្លាស់គ្នានឹងបេក្ខជន បុរសទេ ដោយសារតែមានការរឹតត្បិតសកម្មភាពរបស់អង្គការ សមាគមមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឯករាជ្យពី

សំណាក់គណបក្សកាន់អំណាច និងអាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ទាំងការជួបប្រជុំ សេរីភាពក្នុងបញ្ចេញមតិ ។ល។ និង។ល។ ទោះជាយ៉ាងណា អង្គការសង្គមស៊ីវិលឯករាជ្យមួយចំនួនដូចជា អង្គការខុមហ្វ្រែល (COMFREL) មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា (CCHR) មណ្ឌលព័ត៌មានស្ត្រីកម្ពុជា(WMC) មជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បី ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឯករាជ្យ (CCIM) និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ធនធានយុវជន (YRDP) នៅបន្តកម្មវិធីវិទ្យុរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែមានការនិយាយដោយប្រយ័ត្នប្រយែងបំផុត ។ ដោយឡែក ខុមហ្វ្រែលបានធ្វើសកម្មភាពតស៊ូមតិ និងបញ្ចុះបញ្ចូលតាមរយៈកម្មវិធីវិទ្យុរបស់ខ្លួន ដោយស្នើទៅគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ដាក់បេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសឆ្លាស់គ្នាពីលេខរៀងខាងលើរហូតដល់ក្រោមនៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណបក្សនីមួយៗ ព្រមទាំងស្នើទៅរដ្ឋសភា និងរដ្ឋាភិបាលដើម្បីធ្វើវិសោធនកម្មលើមាត្រាមួយចំនួននៃច្បាប់បោះឆ្នោត ប្រយោជន៍មានសមភាពយេនឌ័រជាតំណាងជាប់ឆ្នោតស្របតាមគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ។

តារាងទី១៖ ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ទាំង២០ គណបក្សនយោបាយ

ល.រ	គណបក្សនយោបាយ	បេក្ខជនឈរឈ្មោះពេញសិទ្ធិ			បេក្ខជនឈរឈ្មោះបម្រុង			ចំនួន មណ្ឌល
		បេក្ខជន សរុប (ស្រី- ប្រុស)	ស្រ្តី		បេក្ខជន សរុប (ស្រី- ប្រុស)	ស្រ្តី		
			ចំនួន	%		ចំនួន	%	
១	ខ្មែររួបរួមជាតិ	១២៥	១៨	១៤,៤០%	១៤១	១៩	១៣,៤៧%	២៥
២	មាតុភូមិយើង	៥៣	២១	៣៩,៦២%	៥៣	២២	៤១,៥០%	៦
៣	ពន្លឺថ្មី	៩៩	២៨	២៨,២៨%	៩៩	៤៨	៤៨,៤៨%	១៣
៤	សញ្ជាតិកម្ពុជា	១២៥	១៥	១២%	១៤១	៤៣	៣០,៤៩%	២៥
៥	ខ្មែរក្រោក	៤៨	២០	៤១,៦៦%	៤៨	២៥	៥២,០៨%	៦
៦	សំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិប តេយ្យ	១២៥	៦៤	៥១,២០%	១៤១	៩១	៦៤,៥៣%	២៥
៧	ប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន	១២៥	២២	១៧,៦០%	១៥០	២៥	១៦,៦៦%	២៥
៨	សាធារណរដ្ឋប្រជាធិប តេយ្យ	៨៤	២៤	២៨,៥៧%	៩០	៣៣	៣៦,៦៦%	១៦
៩	រស្មីខេមរា	៥៩	១៨	៣០,៥០%	៥៩	៣៤	៥៧,៦២%	៦
១០	សម្ព័ន្ធដើម្បីប្រជាធិប តេយ្យ	១២៥	១៩	១៥,២០%	១៤៣	៥	៣,៤៩%	២៥
១១	ខ្មែរសាធារណរដ្ឋ	៦១	១៨	២៩,៥១%	៦៥	២៣	៣៥,៣៨%	១០

១២	ខ្មែរឈប់ក្រ	១២៥	៤៥	៣៦%	១៤១	៥៥	៣៩%	២៥
១៣	ហ្នឹងស៊ិនប៉ិច	១២៥	៩	៧,២០%	១៤១	១៤	៩,៩២%	២៥
១៤	ខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច	៨៦	៣៣	៣៨,៣៧%	៨៦	៤៣	៥០%	១២
១៥	យុវជនកម្ពុជា	១១៧	១៩	១៦,២៣%	១១៧	៤៩	៤១,៨៨%	១៧
១៦	ធម្មាធិបតេយ្យ	៨៤	៤៥	៥៣,៥៧%	៨៤	៥៣	៦៣,០៩%	១០
១៧	ឆន្ទៈខ្មែរ	១២៥	៣៣	២៦,៤០%	១៤១	៧៤	៥២,៤៨%	២៥
១៨	ជនជាតិដើមប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា	៤២	២	៤,៧៦%	៥៤	១៤	២៥,៩២%	១១
១៩	ខ្មែរតែមួយ	១១៤	២៦	២២,៨០%	១១៤	៣៤	២៩,៨២%	១៦
២០	ប្រជាជនកម្ពុជា	១២៥	១៩	១៥,២០%	១៤៦	២៨	១៩,១៧%	២៥
សរុប		១៩៧២	៤៩៨	២៥,២៥%	២១៥៤	៧៣២	៣៣,៩៨%	

យោងតាមលទ្ធផលផ្លូវការនៃការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ និងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គជប) កាលពីថ្ងៃទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦នេះ បេក្ខជនស្ត្រីពេញសិទ្ធិមានចំនួន **៤៩៨នាក់** ស្មើនឹង **២៥,២៥%** នៃចំនួនបេក្ខជនស្រី-ប្រុសសរុប ១ ៩៧២ នាក់មកពីគណបក្សនយោបាយចំនួន២០ ។ គូលេខនេះ មានការ **កើន ៦,២៩%** ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៣បេក្ខជនស្ត្រីពេញសិទ្ធិមានចំនួនតែ ១៦៨នាក់ (១៨,៩៦%) ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅតែមានចំនួនតិចតួច ខណៈដែលចំនួនបេក្ខជនបុរសនៅតែមានចំនួនច្រើនលើសលុប ។

គួរកត់សម្គាល់ ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីមកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាដែលជាគណបក្សមានសក្តានុពលជាងគេ បែរជាមានការធ្លាក់ចុះ និងមានចំនួនតិចទៅវិញ ថ្វីបើគណបក្សមួយនេះជាអ្នកកំពុងដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល និងមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការជម្រុញ និងអនុវត្តលើអនុសញ្ញាមួយចំនួនទាក់ទងនឹងការផ្តល់ឱកាស និងលើកទឹកចិត្តស្ត្រីចូលរួមឲ្យបានស្មើភាពជាមួយនឹងបុរសក៏ដោយ ។ ជាក់ស្តែង បេក្ខជនស្ត្រីពេញសិទ្ធិមកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមានចំនួនតែ១៩នាក់ ស្មើនឹង ១៥,២០% សម្រាប់នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ គឺថយចុះ ១,០៦% បើធៀបនឹងនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួន២០នាក់ (១៦,២៦%) ខណៈដែលគណបក្សប្រកួតប្រជែងផ្សេងមួយចំនួនទៀត បានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីច្រើនរហូតដល់ ជាង៥០%, ជាង៤០% និងជាង៣០% ។

មណ្ឌលខេត្ត រាជធានីដែលមានភាគរយបេក្ខជនស្ត្រីខ្ពស់ជាងគេ ដូចជា **ខេត្តប៉ៃលិនចំនួន៣៦,៣៦%** **ខេត្តក្រចេះចំនួន៣៥,៨៩%** **ខេត្តកំពង់ចាមចំនួន៣២,១០%** **ខេត្តមណ្ឌលគីរីចំនួន៣០%** និងរាជធានី

ភ្នំពេញចំនួន ២៩,៨២% ។ (សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធទស្តីពី ចំនួន និងភាគរយបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះតាមមណ្ឌលខេត្ត រាជធានី)

តារាងទី២៖ ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះពីលេខរៀងទី១ ដល់ ទី៣ សរុបក្នុងគណបក្សនីមួយៗ

ល.រ	គណបក្សនយោបាយ	បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះពេញសិទ្ធិពីលេខរៀងទី១ ទី២ និងទី៣						
		ចំនួនមណ្ឌលឈរឈ្មោះ	ល.រ ទី១		ល.រ ទី២		ល.រ ទី៣	
			#	%	#		#	%
១	ខ្មែរឫប្សជាតិ	២៥	២	៨%	០	%	៣	១២%
២	មាតុភូមិយើង	៦	១	១៦,៦៦%	០	%	៣	៥០%
៣	ពន្លឺថ្មី	១៣	២	១៥,៣៨%	០	%	៥	៣៨,៤៦%
៤	សញ្ញាតិកម្ពុជា	២៥	៥	២០%	០	%	១	៤%
៥	ខ្មែរក្រោក	៦	២	៣៣,៣៣%	១	១៦,៦៦%	៤	៦៦,៦៦%
៦	សំបុកឃុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ	២៥	១៤	៥៦%	៩	៣៦%	៥	២០%
៧	ប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន	២៥	១	៤%	៤	១៦%	១១	៤៤%
៨	សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ	១៦	២	១២,៥០%	៤	២៥%	៤	២៥%
៩	រស្មីខេមរា	៦	០	០%	២	៣៣,៣៣%	៤	៦៦,៦៦%
១០	សម្ព័ន្ធដើម្បីប្រជាធិបតេយ្យ	២៥	៤	១៦%	៥	២០%	២	៨%
១១	ខ្មែរសាធារណរដ្ឋ	១០	២	២០%	១	១០%	១	១០%
១២	ខ្មែរឈប់ក្រ	២៥	៤	១៦%	៨	៣២%	៧	២៨%
១៣	ហ៊្វិនស៊ិនប៉ិច	២៥	២	៨%	២	៨%	១	៤%
១៤	ខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច	១២	៤	៣៣,៣៣%	៥	៤១,៦៦%	៣	២៥%
១៥	យុវជនកម្ពុជា	១៧	១	៥,៨៨%	១	៥,៨៨%	២	១១,៧៦%
១៦	ធម្មាធិបតេយ្យ	១០	៥	៥០%	៥	៥០%	៥	៥០%
១៧	ឆន្ទៈខ្មែរ	២៥	៨	៣២%	៣	១២%	៣	១២%
១៨	ជនជាតិដើមប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា	១១	០	០%	០	០%	០	០%
១៩	ខ្មែរតែមួយ	១៦	១	៦,២៥%	១	៦,២៥%	៣	១៨,៧៥%
២០	ប្រជាជនកម្ពុជា	២៥	២	៨%	៤	១៦%	១	៤%
សរុប	២០ គណបក្ស		៦២	១៧,៨១%	៥៥	១៥,៨០%	៦៨	១៩,៥៤%

តារាងទី២បានបង្ហាញឲ្យឃើញថា បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី១មានចំនួនសរុប ៦២នាក់ ស្មើនឹង ១៧,៨១%សម្រាប់នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ គឺ **កើនឡើងតិចតួច ១,៥៤%** ធៀបនឹង ឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួន ១៦,២៧%។ រីឯបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះពីលេខរៀងទី១ដល់ទី៣ មានចំនួន១៨៥នាក់ (១៧,៧២%) នៃចំនួនបេក្ខជនស្ត្រី-បុរសពីលេខរៀងទី១-ទី៣សរុប ១ ០៤៤នាក់ គឺ**កើនឡើង ៥,៥២% (១២២នាក់)** បើធៀបនឹងនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួនតែ ៦៣នាក់ (១២,២០%) ។ ចំណែកឯបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះ ពីលេខរៀងទី១ដល់ទី៣នៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបែរជាមានការថយចុះ ៣,១៧% ទៅវិញ គឺពី ១២,៥០% នីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ មកត្រឹម ៩,៣៣% នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨នេះ ។

២- ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត

តារាងទី៣៖ ចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រសម្រាប់នីតិកាលទី៦

គណបក្ស	ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតនីតិកាលទី៦			រោសនៈ ទទួលបាន (ស្ត្រី- បុរសជាប់ឆ្នោត)
	ចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោត សរុប	ភាគរយ (%)	មណ្ឌលខេត្ត/រាជធានី	
ប្រជាជនកម្ពុជា	១៩នាក់ (ជាប់ឆ្នោតភ្លាម)	១៥,២០%	១៥រាជធានីខេត្ត៖ បាត់ដំបង កំពង់ចាម កំពង់ឆ្នាំង កំពង់ធំ កំពត កណ្តាល ក្រចេះ ភ្នំពេញ ព្រៃវែង ពោធិសាត់ សៀមរាប ស្វាយរៀង តាកែវ ប៉ៃលិន និងឧត្តរមានជ័យ ។	១២៥
	២៥នាក់ (ក្រោយបង្កើតរដ្ឋាភិបាលថ្មី)	២០%		

តារាងទី៤៖ ចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតធៀបនឹងបុរសជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រគិតជាភាគរយ

ចំនួនស្ត្រី-បុរសជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រទាំង ១២៥នាក់ នៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា			
ស្ត្រី	ភាគរយ (%)	បុរស	ភាគរយ (%)
ជាប់ឆ្នោតភ្លាម			
១៩នាក់	១៥,២០%	១០៦នាក់	៨៤,៨០%
ក្រោយបង្កើតរដ្ឋាភិបាលថ្មី			
២៥នាក់	២០%	១០០នាក់	៨០%

តារាងទី៣ និងទី៤ បង្ហាញលទ្ធផលបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ ថា ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រមានចំនួនតែ **១៥,២០% ស្មើនឹង១៩នាក់** (ជាប់ឆ្នោតភ្លាម)នៃចំនួនអ្នកជាប់ឆ្នោតសរុប១២៥នាក់ និងតិចជាងចំនួនបុរសជាប់ឆ្នោតដែលមានច្រើនលើសលុប **៨៤,៨០% ស្មើនឹង១០៦នាក់** ។ គណបក្សតែមួយគត់ដែលបានឈ្នះឆ្នោតមានអាសនៈទាំង១២៥នៅក្នុងរដ្ឋសភា និងមានស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រ គឺគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ។ ប៉ុន្តែចំនួនតំណាងរាស្ត្រស្ត្រីបានឡើងដល់ **២៥នាក់ (២០%)**សម្រាប់នីតិកាលទី៦នេះបន្ទាប់ពីមានការលាលែងរបស់បេក្ខជនជាប់ឆ្នោតមួយចំនួន ដែលភាគច្រើនជាបុរសនៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្រោយពីបានបង្កើតរដ្ឋាភិបាលថ្មី ។

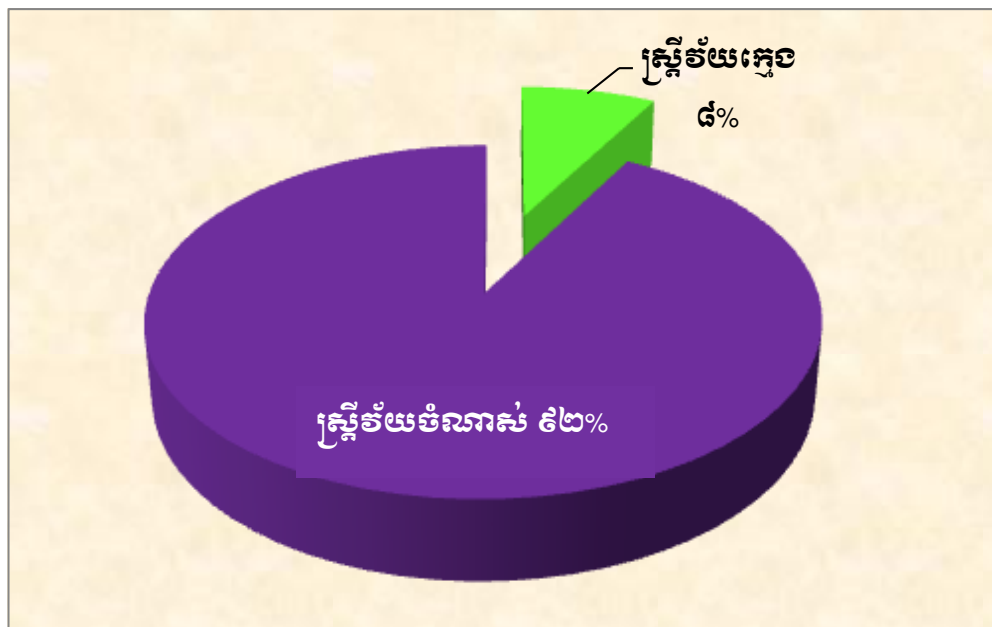
ក្នុងចំណោម១៥រាជធានី ខេត្តដែលមានស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រសម្រាប់នីតិកាលទី៦នេះ គឺ **រាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តស្វាយរៀង**មានតំណាងរាស្ត្រស្ត្រីចំនួន**៤នាក់** និងខេត្តកំពង់ចាមមានតំណាងរាស្ត្រស្ត្រីចំនួន**៣នាក់**ដែលជាចំនួនច្រើនជាងបណ្តាខេត្តផ្សេងៗ។ ផ្ទុយទៅវិញខេត្តដែលមានភាគរយស្ត្រីជាប់ឆ្នោតខ្ពស់បំផុតគឺ **ខេត្តប៉ៃលិន ១០០% និងខេត្តស្វាយរៀង ៨០%** និងរាជធានី ខេត្តដែលមានភាគរយស្ត្រីខ្ពស់បន្ទាប់ដូចជា ខេត្តក្រចេះ **៦៦,៦៦%** ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង **៥០%** រាជធានីភ្នំពេញ **៣៣,៣៣%** និងខេត្តកំពង់ចាម **៣០%** ។ ដោយឡែក ខេត្តដែលមានភាគរយទាបជាងគេបំផុតវិញគឺ ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តកណ្តាល **៩,០៩%** ។ (សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ២ ស្តីពី ចំនួន និងភាគរយស្ត្រីជាប់ឆ្នោត តាមមណ្ឌលរាជធានី ខេត្ត)

បើប្រៀបធៀបនឹងនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ ចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតនៅតែមានចំនួនតិចតួច និងបាន **ថយចុះ ៥,១២% (៦នាក់)**សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦នេះ គឺ ពី ២៥នាក់ (២០,៣២%) នៅនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ មកត្រឹមតែ១៩នាក់ (១៥,២០%) នៅនីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ នៃអ្នកជាប់ឆ្នោតស្រី-ប្រុសសរុប ១២៥នាក់ (ជាប់ឆ្នោតភ្លាម) ។ ប៉ុន្តែក្រោយពីបានបង្កើតរដ្ឋាភិបាលថ្មី ចំនួនតំណាងរាស្ត្រស្ត្រីបានឡើងដល់ **២៥នាក់ (២០%)** ប្រហាក់ប្រហែលនឹងចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតនៅនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣

យោងតាមតួលេខខាងលើ បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅតែមាន**ចំនួនតិចតួច** និងចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតមានការ**ថយចុះជាបន្តបន្ទាប់** រាប់ចាប់តាំងពីនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ រហូតមកដល់ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨នេះ ។ **ការថយចុះ និងចំនួនតិចតួចនេះ** ដោយសារ៖ (១) កង្វះឆន្ទៈនយោបាយរបស់គណបក្សនយោបាយ ជាពិសេសគណបក្សដែលមានសក្តានុពលជាងគេដូចជាគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ។ (២)បន្តការរើសអើងមកលើស្ត្រីក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសបេក្ខជននៅក្នុងគណបក្សនយោបាយ ។ (៣)ខ្វះនូវគោលនយោបាយជាក់លាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមួយចំនួន រួមទាំងមិនមានចែងជាក់លាក់លើមាត្រាមួយចំនួននៃច្បាប់បោះឆ្នោត ដើម្បីគាំទ្រ និងផ្តល់ឱកាសឲ្យស្ត្រី-បុរសចូលរួមស្មើគ្នាក្នុងវិស័យនយោបាយ

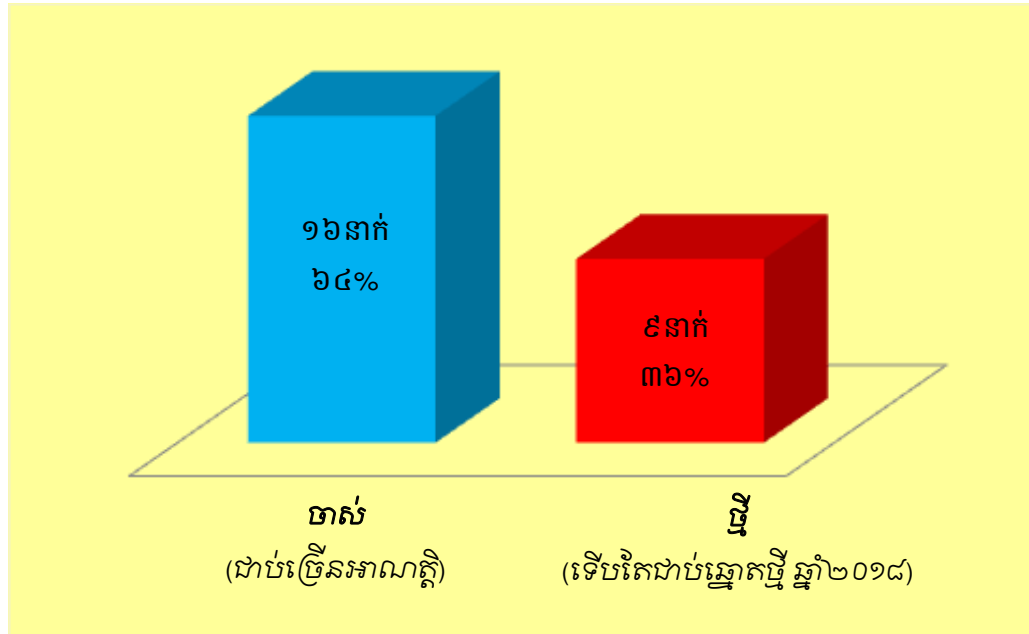
ជាពិសេសការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនដើម្បីមានលទ្ធភាពជាប់ឆ្នោត និង(៤) ខកខានការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរដ្ឋ ជាភាគីស្របតាមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពី «ការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រី» (ស៊ី-ដេវ/ CEDAW) ដែលកម្ពុជាជាហត្ថលេខីតាំងពីឆ្នាំ១៩៩២ ។ បន្ថែមលើនេះទៀត ការថយចុះ និងចំនួនតិចតួចនេះ គឺត្រូវបានរកឃើញថា ដោយសារតែគណបក្សដែលមានប្រជាប្រិយភាព២គឺ គណបក្សប្រឆាំង និងគណបក្ស កាន់អំណាចបានប្រើសារនយោបាយរិះគន់ និងឌីដងដាក់គ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីទប់ទល់លើ សកម្មភាព នយោបាយរបស់ខ្លួន និងទាញយកប្រជាប្រិយភាពតែរៀងៗខ្លួន ព្រមទាំងដើម្បីរក្សាអំណាចរបស់ខ្លួនក្នុង អំឡុងពេលដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៨នេះ បើទោះបីគណបក្សប្រឆាំងត្រូវ បានរំលាយ និងមិនមានឱកាសចូលរួមប្រកួតប្រជែងបោះឆ្នោតក៏ដោយ ។ ការណ៍នេះ ជាហេតុធ្វើឲ្យ គណបក្សដែលមានប្រជាប្រិយភាពភ្លេច និងខ្វះការគិតគូរយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការលើកស្ទួយស្ត្រីចូលរួមក្នុង វិស័យនយោបាយស្របនឹងស្មារតីអនុសញ្ញាស៊ី-ដេវ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពដែលកម្ពុជា បានសន្យា និងបញ្ជាក់កាន់តែច្បាស់ផងដែរថា អំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយកំពុងតែមាន នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

ក្រាហ្វិកទី៥៖ ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតវ័យក្មេង និងចំណាស់

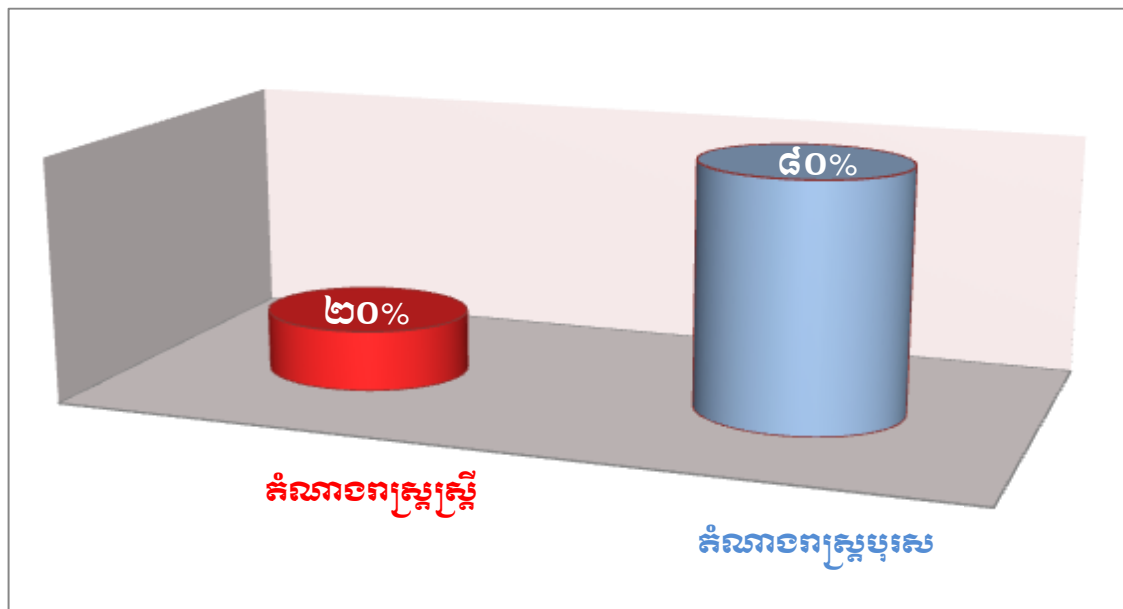
(សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ៣ ស្តីពី ចំនួន និងឈ្មោះស្ត្រីជាប់ឆ្នោតតាមមណ្ឌលខេត្ត រាជធានី)

ក្រាហ្វិកទី៦៖ តំណាងរាស្ត្រស្ត្រី និងចាស់របស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា សម្រាប់នីតិកាលទី៦

(សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ៣ ស្តីពី ចំនួន និងឈ្មោះស្ត្រីជាប់ឆ្នោតតាមមណ្ឌលខេត្ត រាជធានី)

ក្រាហ្វិកទី៧៖ តំណាងរាស្ត្រស្ត្រី-មុស្លម៍ ១២៥នាក់ នៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ក្រោយបង្កើតរដ្ឋាភិបាលថ្មី

ករណីសិក្សាទី១

កត្តាដែលជម្រុញឲ្យលោកស្រី **ប្រ័ត វាឡី** ចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយ គឺដោយសារលោកស្រីមើលឃើញថា ស្ត្រីនៅមិនទាន់មានភាពក្លាហានគ្រប់គ្រាន់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ដោយសារតែលោកស្រីមានបំណងធ្វើជាសកម្មជនស្ត្រីម្នាក់ដែលជាគំរូសម្រាប់ស្ត្រី និងជម្រុញឲ្យពួកគេក្លាហាន ។

លោកស្រី **ប្រ័ត វាឡី** ជាបេក្ខជនលេខរៀងទី២មកពីគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋានឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅមណ្ឌលខេត្តកំពង់ចាមដែលមានអាសនៈសរុបចំនួន១០ សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨នេះ ។

លោកស្រីកើតនៅឆ្នាំ១៩៥២ មានអាយុ៦៦ឆ្នាំ ។ លោកស្រីជាបេក្ខនារីម្នាក់ដែលមានកម្រិតវប្បធម៌ខ្ពស់ និងបទពិសោធន៍ជាច្រើនជាមួយការងារសង្គម និងបានចូលរួមបង្កើតគោលនយោបាយក្នុងការលើកកម្ពស់ស្ត្រីជាច្រើន។

លោកស្រីមានកម្រិតវប្បធម៌ ការបណ្តុះបណ្តាល និងបទពិសោធន៍ការងារជាច្រើនមុនពេលក្លាយជាអ្នកនយោបាយ៖

- ចប់មធ្យមសិក្សាភាគ២ (បាក់ឌុប)
- ឆ្នាំ១៩៧៣ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៥ ប្រលងធ្វើជាសាស្ត្រាចារ្យផ្នែកគណិតវិទ្យា (បានបញ្ចប់នៅឆ្នាំ១៩៨០ និងចូលធ្វើគ្រូគណិតវិទ្យានៅវិទ្យាល័យបាក់ទូក រាជធានីភ្នំពេញ)
- ឆ្នាំ១៩៩១ បញ្ចប់ឧត្តមសិក្សា ផ្នែកគណិតវិទ្យា
- ឆ្នាំ២០០២ ដល់ឆ្នាំ២០០៤ អនុបណ្ឌិតវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយ និងទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ
- ចូលរួមក្នុងវគ្គគ្រូបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗទាំងក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេស និងមានបទពិសោធន៍ការងារដូចជា៖

- ធ្វើការនៅអង្គការអាមេរិក (PACT)
- ជាមន្ត្រីផ្នែកគំរោង
- ការស្ទង់មតិ(survey)តាមភូមិ
- បំរើការនៅអង្គការអន្តរជាតិ UNIFEM
- រៀនអំពី យេនឌ័រ, PRA
- រៀនពីរបៀបប្រើយុទ្ធសាស្ត្រ
- សរសេរសំណើរសុំ និងសរសេរគំរោង
- ជាមជ្ឈមណ្ឌលវិនិច្ឆ័យកិច្ចពិភាក្សា
- កម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សក្នុងអំឡុងពេលយុទ្ធនាការយោសនាបោះឆ្នោតថ្នាក់ឃុំ និងថ្នាក់ជាតិក្នុងឆ្នាំ២០០២ និងឆ្នាំ២០០៨
- រៀនអំពីភាពជាអ្នកដឹងនាំ ការនិយាយជាសាធារណៈ ការដោះស្រាយទំនាស់ និងការកសាងសន្តិភាព ។ល។

កត្តាដែលនាំឲ្យលោកស្រីចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយដោយសារមើលឃើញថា **«ស្ត្រីនៅមិនទាន់មានភាពក្លាហានគ្រប់គ្រាន់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ដោយសារតែលោកស្រី គឺជាអ្នកជំរុញស្ត្រីឲ្យក្លាហាន ឲ្យហ៊ានធ្វើជាគំរូ ចុះហេតុអ្វីលោកស្រីមិនក្លាហាន មិនធ្វើជាគំរូ»** ។ លោកស្រីក៏បានរៀបរាប់ពីគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋានថា ជាគណបក្សដែលទើបតែបង្កើត និងរៀបចំដោយសារជាគំនិតដូចផ្ដើមរបស់លោកបណ្ឌិត កែម ឡី ដោយលោកយល់ថា គណបក្សដែលមានរួចហើយហាក់ដូចជាគ្មានគណបក្សណាដែលរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រឲ្យបានត្រឹមត្រូវ សរសេរគោលនយោបាយឲ្យបានល្អនៅឡើយ ឬចុះទៅយករបាយការណ៍ពីប្រជាពលរដ្ឋ និងព័ត៌មានពីប្រជាពលរដ្ឋ ។ លោកស្រីបានបង្ហាញពីមូលហេតុទៀតថា នៅពេលដែលជួបជុំគ្នាអត់មានស្ត្រី បើទោះបីបានអញ្ជើញស្ត្រីរួចហើយក៏ដោយ ក៏នៅតែគ្មានវត្តមានស្ត្រី ។ ដូច្នេះ លោកស្រីត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យចូលរួមដោយសារលោកបណ្ឌិត កែម ឡី និងលោកស្រីធ្លាប់ធ្វើជាក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអង្គការមួយចំនួនជាមួយគ្នា ។ នៅឆ្នាំ២០១៤ លោកស្រីបានចូលរួមស្តាប់ក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់គណបក្ស ប៉ុន្តែ លោកស្រីពុំទាន់មានចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងការធ្វើនយោបាយនៅឡើយ ។ អំឡុងឆ្នាំ២០១៧ លោកស្រីបានដើរជាមួយអស់លោកដែលជាសមាជិកគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន ចូលរួមជួយផ្តល់យោបល់ដល់ស្ត្រីនៅតាមភូមិ ឃុំនានា ថាតើស្ត្រីអាចចូលរួមក្នុងសង្គមយ៉ាងដូចម្តេចបាន? លោកស្រីលើកឡើងថា **«ស្ត្រីអាចធ្វើនយោបាយបាន ស្ត្រីអាចធ្វើជានាយករដ្ឋមន្ត្រីបាន»** ។ លោកស្រីបានលើកទឹកចិត្តស្ត្រីឲ្យឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងបានជួយណែនាំនៅពេលបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ឆ្នាំ២០១៧ អំពីរបៀបនៃការយោសនាបោះឆ្នោត ដើរចែកខិត្តិប័ណ្ណ ។ ដោយមានការស្នើឲ្យលោកស្រីឈរឈ្មោះពីអស់លោកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ សមាជិកគណបក្ស និងស្ត្រីជាច្រើនជាបន្តបន្ទាប់ ដូច្នេះលោកស្រីក៏បានឈរឈ្មោះ និងជាប់ឆ្នោតជាប្រធានគណៈកម្មការដោះស្រាយវិវាទ និងវិន័យក្នុងគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន និងត្រូវបានសមាជិកក្នុងគណបក្សបោះឆ្នោតគាំទ្រឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី២នៅ

មណ្ឌលខេត្តកំពង់ចាមសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រនីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ ។ ហើយលោកស្រីបានចូលតវ៉ាស្នើដាក់បេក្ខជនឈរឈ្មោះជាតំណាងរាស្ត្រលំដាប់លេខអន់បំផុត គឺត្រឹមលេខរៀងទី៣សំរាប់ស្ត្រី ។

លោកស្រី **ប្រ័ត វ៉ានី** បានរៀបរាប់ពីការប្រឈមរបស់លោកស្រីក្នុងអំឡុងពេលយោសនាបោះឆ្នោតមានដូចជា ទទួលការរិះគន់ផ្សេងៗពីបណ្តាញសង្គមFacebook និងមានពាក្យសំដីខ្លះធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ផ្លូវចិត្តជាខ្លាំង ។ ការប្រឈមផ្សេងទៀតនោះ គឺគណបក្សលោកស្រីគឺជាគណបក្សដែលមិនសូវមានធនធានមានថវិកាតិច ប៉ុន្តែត្រូវចំណាយច្រើន ដូចជា ការបោះពុម្ពខិត្តិប័ណ្ណ និងមនុស្សដើរយោសនាជាដើម ។ បន្ថែមទៀតនោះ ពេលលោកស្រីចុះទៅក្នុងសហគមន៍ធ្វើការយោសនា ប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនហាក់មានភាពភ័យខ្លាច មិនចង់ទទួលការពន្យល់ និងព្យាយាមគេចវេស ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្លះទៀត ជាពិសេសយុវជន និងយុវតីក៏មិនសូវចាប់អារម្មណ៍ចង់ដឹងឮពីបញ្ហាប្រទេសជាតិផងដែរ ។

ចំណែកឯការគាំទ្រពីក្រុមគ្រួសារនៃការឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់លោកស្រី **«ដំបូងឡើយក្រុមគ្រួសារ ក៏មិនសូវចង់ឲ្យខ្ញុំធ្វើដែរ ប៉ុន្តែដោយសារដឹងថាខ្ញុំបានធ្វើអ្វីៗគឺសម្រាប់ជាតិ ហើយបើសិនជាខ្ញុំមិនធ្វើ តើអ្នកណាធ្វើ? ហើយបើសិននៅគិតខ្លាចនេះខ្លាចនោះចឹងគ្រប់គ្នា តើអ្នកណាឈានមុខគេ? ដូច្នេះក៏គិតថាថ្ងៃណាថ្ងៃនោះទៅ ។ អ្នកខ្លះឲ្យជាគំនិត និងអ្នកខ្លះឲ្យជាថវិកាជាដើម ។ ចំណែកឯអ្នកជិតខាង ឬមិត្តភក្តិរបស់ខ្ញុំក៏មានការគាំទ្រដែរ ។**

វិធីសាស្ត្រដែលអាចទាក់ទាញចិត្តប្រជាពលរដ្ឋមកវិញ លោកស្រីបានមានប្រសាសន៍ថា **«ក្រុមការងាររបស់ខ្ញុំធ្វើការងារចុះទៅជជែកជាមួយប្រជាពលរដ្ឋដោយផ្ទាល់ រកវិធីដើម្បីធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋលោកមានចំណេះដឹង មានភាពរឹងមាំយល់ដឹងពីស្ថានភាពនយោបាយ ស្ថានភាពប្រទេសជាតិ និងចេះប្រើសិទ្ធិរបស់ខ្លួនជាប្រជាពលរដ្ឋតើត្រូវធ្វើអ្វី ពន្យល់ប្រជាពលរដ្ឋឲ្យយល់ថាគណបក្សរបស់ខ្ញុំល្អ ពួកគេនឹងសុំចូលរួមជាមួយពួកយើង»។**

ជាមួយនឹងការសន្យាពិសេស លោកស្រី **ប្រ័ត វ៉ានី**បានលើកពីការដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារក្នុងការយោសនាបោះឆ្នោត លោកស្រីបានមានប្រសាសន៍ថា **«ប្រសិនបើគណបក្សខ្ញុំឈ្នះឆ្នោត ស្ត្រីត្រូវបានលើកកម្ពស់ពង្រឹងឲ្យមានការយល់ដឹង និងស្មើភាពជាមួយនឹងបុរស ។ ខ្ញុំ (លោកស្រី)នឹងរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗបន្ថែមសម្រាប់ទាំងស្ត្រី និងបុរសដើម្បីឲ្យពួកគាត់យល់ដឹងថា រាល់អំពើហិង្សាទៅលើស្ត្រីគឺត្រូវតែកាត់បន្ថយទាំងក្នុងគ្រួសារ ទាំងក្នុងសង្គម ។ បន្ថែមលើនេះទៀត អ្នកតំណាងរាស្ត្ររបស់គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន មិនថាប្រុស ឬស្រីគឺត្រូវតែនៅមូលដ្ឋាន ត្រូវដឹងពីសុខទុក្ខមូលដ្ឋានប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋានត្រូវការអីអាចមករកអ្នកតំណាងរាស្ត្រយើងបាន តំណាងរាស្ត្ររបស់គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋានអត់មានអ្នកមកនៅទីក្រុងទេ ។ ដូចនេះ ស្ត្រីអាចមករកគ្រប់ពេលវេលាបាន» ។**

ករណីសិក្សាទី២

មូលហេតុដែលបណ្តាលឲ្យលោកស្រី **វ៉ា សុភី** សម្រេចចិត្តចូលប្រឡូកក្នុងវិស័យនយោបាយគឺដោយសារ៖ (១). នៅប្រទេសកម្ពុជាពុំសូវមានចំនួនស្ត្រីច្រើនឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនបោះឆ្នោត ឬជាតំណាងរាស្ត្រ ។ លោកស្រីចង់ឲ្យចំនួនស្ត្រីកើនឡើង ជាពិសេសចង់ឲ្យមានសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យនយោបាយ និងថ្នាក់សម្រេចចិត្ត។ (ទី២). លោកស្រីមានការធុញថប់ក្នុងការរស់នៅក្នុងជីវភាពជាប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រដែលគ្មានអ្នកណាអើពើ គ្មានអ្នកណាជួយ មានតែគេមើលងាយ និង(ទី៣). លោកស្រីមើលឃើញពីការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើខុសច្បាប់ពីសំណាក់អ្នកមានអំណាច ព្រមទាំងអំពើអយុត្តិធម៌នៅក្នុងសង្គម និងបញ្ហាអសន្តិសុខជាច្រើនទៀត។

លោកស្រី **វ៉ា សុភី** ជាបេក្ខជននៅលេខរៀងទី១មកពីគណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅមណ្ឌលខេត្តក្រចេះ ដែលមានអាសនៈសរុបចំនួន៣សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨នេះ ។

លោកស្រី កើតនៅឆ្នាំ១៩៦៤ អាយុ៥៤ឆ្នាំ មានស្រុកកំណើតនៅខេត្តព្រៃវែង ប៉ុន្តែលោកស្រីត្រូវបានប្រធានគណបក្សស្នើឲ្យមកឈរឈ្មោះនៅមណ្ឌលខេត្តក្រចេះវិញ ។ លោកស្រីមានកម្រិតវប្បធម៌ និងបទពិសោធន៍ការងារដូចតទៅ៖

- បញ្ចប់ការសិក្សាត្រឹមថ្នាក់ទី៧
- ចូលរួមក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលរបស់អង្គការ CEDAC អំពីបច្ចេកទេសក្នុងការដាំដំណាំកសិកម្មផ្សេងៗ
- ដើរបង្រៀនដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងសហគមន៍របស់លោកស្រី

លោកស្រី **វ៉ា សុភី** មិនបោះបង់បំណងចូលប្រឡូកក្នុងវិស័យនយោបាយឡើយ ថ្វីត្បិតលោកស្រីមិនមានបទពិសោធន៍ច្រើនក្នុងវិស័យនយោបាយក៏ដោយ ។ លោកស្រីមើលឃើញថា *«នៅប្រទេសកម្ពុជាពុំសូវមានចំនួនស្ត្រីច្រើនឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនក្នុងគណបក្សនយោបាយ ឬជាតំណាងរាស្ត្រទេ ។ លោកស្រីចង់ឲ្យចំនួនស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយមានការកើនឡើង ជាពិសេស ចង់ឲ្យមានសមភាពយេនឌ័រក្នុងថ្នាក់សម្រេចចិត្ត និងលើកកម្ពស់ស្ត្រីឲ្យមានសិទ្ធិដូចបុរស»* ។ ដូច្នេះ ទើបលោកស្រីប្តេជ្ញាចិត្តដាច់ខាតត្រូវឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនក្នុងគណបក្សនយោបាយ។

មូលហេតុផ្សេងទៀតដែលបណ្តាលឲ្យលោកស្រី **វ៉ា សុភី** សម្រេចចិត្តចូលប្រឡូកក្នុងវិស័យនយោបាយគឺដោយសារ៖ (ទី១)លោកស្រីមានការធុញថប់ក្នុងការរស់នៅក្នុងជីវភាពជាប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រដែលគ្មានអ្នកណាអើពើ គ្មានអ្នកណាជួយ មានតែគេមើលងាយ និង(ទី២) លោកស្រីមើលឃើញពីការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើខុសច្បាប់ពីសំណាក់អ្នកមានអំណាច ព្រមទាំងអំពើអយុត្តិធម៌នៅក្នុងសង្គម និងបញ្ហាអសន្តិសុខជាច្រើនទៀត ។ ដូច្នេះ ដើម្បីអាចងើបចេញ និងដោះស្រាយបញ្ហាទាំងអស់នេះ គឺលោកស្រីបានគិតថាមានតែការចូលប្រឡូកក្នុងវិស័យនយោបាយ ដោយលោកស្រីបានចូលរួមក្នុងគណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យនេះតែម្តង ព្រោះគណបក្សនេះមានគោលនយោបាយល្អ និងការលើកទឹកចិត្តដល់ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រី ។ លោកស្រីបានបន្តទៀតថា «ការគាំទ្រពីសំណាក់ក្រុមគ្រួសារក៏ជាកត្តាលើកទឹកចិត្តលោកស្រីកាន់តែខ្លាំងឡើងក្នុងការបំពេញការងារនយោបាយនេះ និងទទួលបានការគាំទ្រ គោរពស្រលាញ់ពីសំណាក់បេក្ខជនបុរសដទៃទៀតនៅក្នុងបក្សផងដែរ»។

ដោយសារ លោកស្រី **វ៉ា សុភី** ជាបេក្ខជនដែលមានភាពសកម្ម មិនដែលខកខាន មិនរូញរាជាក្នុងការបំពេញការងារ ព្រមទាំងមានឆន្ទៈខ្ពស់ និងមានជំហររឹងមាំមិនងាកទៅតាមការបញ្ចុះបញ្ចូលពីអ្នកដទៃ កត្តាទាំងអស់នេះហើយធ្វើឲ្យលោកស្រីមានភាពលេចធ្លោជាងបេក្ខជនដទៃទៀត ហើយក៏ត្រូវបានជាប់ឆ្នោតជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី១ក្នុងគណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ ។

«ខ្ញុំបានប្រឈមមុខនឹងការរើសអើងពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនដែលមិនពេញចិត្តនឹងខ្ញុំ ដោយមើលងាយថា ខ្ញុំជាមនុស្សស្រីធ្វើនយោបាយចឹងមិនល្អទេ ព្រមទាំងមានការគំរាមកំហែងមិនឲ្យខ្ញុំធ្វើការឃោសនាអ្វី ឬធ្វើនយោបាយឲ្យជ្រុលជ្រុសពេកទេ» នេះគឺជាសំដីផ្ទាល់របស់លោកស្រី **វ៉ា សុភី** ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី លោកស្រីត្រូវបានការគាំទ្រពីសំណាក់សាច់ញាតិ និងក្រុមគ្រួសារដែលជាកម្លាំងលើកទឹកចិត្តលោកស្រីក្នុងការបន្តការងារក្នុងវិស័យនយោបាយនេះ។

វិធីសាស្ត្រក្នុងការទាក់ទាញការគាំទ្រពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋ គឺលោកស្រីបានចុះទៅជួយប្រជាពលរដ្ឋជាបន្ទាន់ដោយដោះស្រាយបញ្ហាដែលកំពុងកើតមានដូចជា បញ្ហាជំនឿដីធ្លី បញ្ហាគ្រោះធម្មជាតិដែលធ្វើឲ្យរលំផ្ទះ ភ្លើងឆេះផ្ទះ ថែមទាំងជួយដឹកអណ្តូងទឹក ប្រឡាយទឹកជូនប្រជាពលរដ្ឋជាដើម ។ កត្តាទាំងអស់នេះហើយទើបលោកស្រីទទួលបានការគាំទ្រពីប្រជាពលរដ្ឋកាន់តែច្រើនឡើង ។ មុនឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន លោកស្រីបានបំពេញការងារជាគណៈអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងគណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ។

មានការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ពីលោកស្រី**វ៉ា សុភី** បើសិនបានជាប់ឆ្នោតជាតំណាងរាស្ត្រ ក្នុងនីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨នេះ ដោយសន្យាថា **«ខ្ញុំនឹងជួយដល់ស្ត្រី កុមារ ចាស់ជរា និងជនពិការ ដោយពន្លឿនក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាដែលពួកគាត់កំពុងជួបប្រទះ ។ ជាងនេះទៅទៀត នឹងមានការជម្រុញលើកទឹកចិត្តដល់ស្ត្រី**

ផ្សេងទៀតឲ្យចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយឲ្យបានច្រើន មានស្ត្រីច្រើនក្នុងថ្នាក់ដឹកនាំ បញ្ហាស្ត្រី និងកុមារត្រូវបានដោះស្រាយជាបន្តបន្ទាប់» ។

លោកស្រីមានជា **សំណូមពរទី១**. សូមអំពាវនាវដល់បងប្អូនស្ត្រីនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឃើងក្លាហានចូលរួមឲ្យបានច្រើនក្នុងវិស័យនយោបាយ មិនមែនតែនៅក្នុងគណបក្សនយោបាយទេគឺគ្រប់វិស័យនៅក្នុងសង្គម ជាពិសេសនៅក្នុងស្ថាប័នធំៗ ដើម្បីឈរការពារទឹកដី ព្រមទាំងរៀនសូត្រឲ្យបានច្រើន ដើម្បីធ្វើជាគំរូល្អៗដល់ប្អូនៗជំនាន់ក្រោយទៀតឲ្យបានយល់ច្បាស់ពីបញ្ហានៅក្នុងសង្គមជាតិ និងចូលរួមដោះស្រាយទាំងអស់គ្នា ។ **សំណូមពរទី២**. សូមស្ត្រីជួយបោះឆ្នោតគាំទ្រស្ត្រីដូចគ្នាដើម្បីបង្កើនការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយឈានទៅរកសមភាពយេនឌ័រ ព្រោះថាបើមានតំណាងស្ត្រីច្រើន នោះបញ្ហាដែលកើតមានក្នុងសង្គមនឹងមានដំណោះស្រាយដោយសន្តិវិធី ប្រសើរជាងបុរសមួយចំនួនដែលប្រើកម្លាំងបាយកម្លោះដោះស្រាយបញ្ហា ហើយពេលនោះស្ថានភាពស្ត្រី និងកុមារក៏មានភាពប្រសើរឡើងដែរ។

៣- កម្មវិធីនយោបាយថ្នាក់ជាតិរបស់គណបក្ស អំពី បញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ

ក្នុងដំណើរការយុទ្ធនាការយោសនាបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ ដែលមានរយៈពេល២១ថ្ងៃ ចាប់ពី ថ្ងៃទី០៧ ខែកក្កដា ដល់ថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ គណបក្សនយោបាយទាំង២០បានធ្វើសកម្មភាពយោសនា ដើម្បីបង្ហាញដល់អ្នកបោះឆ្នោតនូវកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួនក្នុងការដឹកនាំ និងអភិវឌ្ឍរាជធានី ខេត្ត និងប្រទេសជាតិ ក្នុងនោះក៏បានបង្ហាញនូវកម្មវិធីនយោបាយទាក់ទងនឹងបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ ដើម្បីដោះស្រាយក្នុងនីតិកាលទី៦នេះផងដែរ។

កម្មវិធីនយោបាយ និងការសន្យាសំខាន់ៗខាងក្រោមនេះ ត្រូវបានដកស្រង់ចេញពីព្រឹត្តិបត្ររបស់ គ.ជ.បដែលបានចេញផ្សាយនៅថ្ងៃទី១៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ លេខ០៣ ស្តីពី «គោលនយោបាយគណបក្ស ក្នុងការយោសាសនាបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦» និងបានដកស្រង់ចេញពីគោល នយោបាយរបស់គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន(គ.ប.ម) កម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សយុវជនកម្ពុជា សម្រាប់ឆ្នាំបោះឆ្នោត២០១៧-២០១៨ និងសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សម្តេចមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** ក្នុងឱកាសបើកយុទ្ធនាការយោសាសនាបោះឆ្នោតថ្ងៃទី០៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ ព្រមទាំងបានដកស្រង់ចេញពី របាយការណ៍សង្កេតការណ៍របស់ពលរដ្ឋស្ត្រីស្ម័គ្រចិត្តរបស់ខុមហ្វ្រែលស្តីពី «ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រី ក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨» និងស្រង់ព័ត៌មានពីបេក្ខជនស្ត្រី និង បេក្ខជនបុរសក្នុងតំបន់គោលដៅរបស់ខុមហ្វ្រែលចំនួន ២០ឃុំ សង្កាត់ ១០ស្រុក ខណ្ឌ និង៥ខេត្ត គឺ ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តតាកែវ និងខេត្តព្រះវិហារ។

តារាងទី៨៖ កម្មវិធីនយោបាយថ្នាក់ជាតិរបស់គណបក្សដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ

តារាងខាងក្រោមនេះ បង្ហាញពីការយកចិត្តទុកដាក់របស់គណបក្សនយោបាយទាក់ទងនឹងការដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារនៅក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួន ។

សំគាល់៖ គណបក្សចំនួន៧ ដែលមិនមានគោលនយោបាយទាក់ទងនឹងការដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ រួមមាន៖ គណបក្សឆន្ទៈខ្មែរ គណបក្សសញ្ញាតិកម្ពុជា គណបក្សធម្មាធិបតេយ្យ គណបក្សសម្ព័ន្ធដើម្បី ប្រជាធិបតេយ្យ គណបក្សមាតុភូមិយើង គណបក្សខ្មែរក្រោក និងគណបក្សជនជាតិដើមប្រជាធិបតេយ្យ កម្ពុជា។

ល.រ	កម្មវិធីនយោបាយ	គណបក្សនយោបាយ
១	អភិវឌ្ឍ និងពង្រឹងប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព ដែលជួយគាំពារប្រជាជនគ្រប់រូបពីហានិភ័យនានា ដោយមិនទុកឲ្យប្រជាជន ណាម្នាក់ស្ថិតនៅក្រៅប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមឡើយ ។ បន្តជំរុញអនុវត្តដោយឥត ងាកឆ្គង «ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម ឆ្នាំ២០១៦- ២០២៥» រៀបចំដាក់ឲ្យអនុវត្តចាប់ពីពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៩ទៅ នូវកម្មវិធី ឧបត្ថម្ភស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ និងកុមារអាយុក្រោម២ឆ្នាំនៃគ្រួសារក្រីក្រ ដែលការ ឧបត្ថម្ភនេះនឹងធ្វើឡើងជា៣ដំណាក់កាល គឺ៖ ដំណាក់កាលទី១៖ ឧបត្ថម្ភ ៤លើក ក្នុងមួយលើក៤ម៉ឺនរៀលនៅពេលស្ត្រីមានផ្ទៃពោះទៅទទួលយក	គណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា

	សេវាពិនិត្យផ្ទៃពោះនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលរបស់រដ្ឋ ។ ដំណាក់កាលទី២: ឧបត្ថម្ភ២០ម៉ឺនរៀលនៅពេលស្ត្រីសម្រាលកូននៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលរបស់រដ្ឋ ។ ដំណាក់កាលទី៣: ឧបត្ថម្ភ ១០លើក ក្នុង១លើក៤ម៉ឺនរៀលនៅពេលស្ត្រីជាមួយនាំទារកទៅទទួលថ្នាំបង្ការ ឬសេវាគាំពាររហូតដល់កុមារមានអាយុ២ឆ្នាំ ។	
	បង្កើនឱកាសការងារឲ្យបានច្រើនដល់ស្ត្រី និងបង្កើនប្រាក់បៀវត្សឲ្យបានសមរម្យ។	
	កាត់បន្ថយ និងលុបបំបាត់អំពើហិង្សាប្រវត្តិ ការជួញដូរផ្លូវភេទលើស្ត្រី និងកុមារ និងបញ្ឈប់ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិយេនឌ័រ។	
២	ផ្តល់សេវាផ្នែកសុខភាព ដោយបង្កើតកម្មវិធីសិក្សាថែរក្សាសុខភាពម្តាយស្ត្រីមានផ្ទៃពោះWIC បង្កើតមន្ទីរសម្ភពគ្រប់ភូមិឃុំ និងផ្តល់ធានារ៉ាប់រងសុខភាពតម្កើង និងពង្រឹងគុណភាពនៃការអប់រំ ដោយផ្តល់យានជំនិះសំរាប់សិស្សក្នុងការធ្វើដំណើរទៅសាលា ឬប្រព័ន្ធអប់រំតាមបែបសហរដ្ឋអាមេរិកផ្តល់ការងារដល់និស្សិតក្រីក្រ ជនពិការ សិស្សពូកែទៅបន្តការសិក្សានៅបរទេស ជាពិសេសនៅសហរដ្ឋអាមេរិក និងបង្កើតកម្មវិធីប្តូរសិស្សទៅសិក្សានៅបរទេស (Students Exchange Program) ។	គណបក្សខ្មែរឈប់ក្រ
៣	ទប់ស្កាត់ លុបបំបាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ក្មេងទំនើង ការជួញដូរ និងសេពគ្រឿងញៀន តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយ ការបង្ក្រាបជាប្រចាំពីសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ ឬអន្តរាគមន៍ជាបន្ទាន់របស់អាជ្ញាធរដែនដីដើម្បីសុវត្ថិភាព ភូមិ ឃុំ។ ការពារ និងលើកតម្កើនការគោរពសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដូចជាសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិរស់នៅ សិទ្ធិបញ្ចេញមតិ សិទ្ធិស្ត្រី សិទ្ធិការងារ សេរីភាពពេញលេញស្មើភាពក្នុងការចូលរួមជីវភាពនយោបាយប្រកបដោយការប្រកួតប្រជែង ពេញលេញ ស្មើភាពចំពោះមុខច្បាប់។	គណបក្សខ្មែរឈប់ក្រ
៤	ធ្វើការលើកទឹកចិត្តដល់យុវជន យុវនារីខ្មែរគ្រប់ៗរូបដែលបានបញ្ចប់ឧត្តមសិក្សា ហើយមានទេពកោសល្យស្រាវជ្រាវពង្រីកសមត្ថភាពនូវមុខជំនាញធ្វើគម្រោងបង្កើតអាជីវកម្ម និងសហគ្រាសខ្នាតតូច រាជរដ្ឋាភិបាលដែលនឹងដឹកនាំដោយគណបក្សយុវជនកម្ពុជានឹងផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដោយមិនយកការប្រាក់ ។ ពង្រឹងវិស័យអប់រំនៅតាមបណ្តាគ្រឹះស្ថានសិក្សាអប់រំជាតិ និងឯកជនចាប់តាំងពីថ្នាក់បឋមរហូតដល់ក្រោយឧត្តមសិក្សា។ ជម្រុញលើកច្បាប់ថវិកាជាតិ	គណបក្សយុវជនកម្ពុជា

	ប្រចាំឆ្នាំសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ក្លឹបកុមារ ក្លឹបយុវជន និងបណ្តាលយនៅតាមសាលារៀនចាប់តាំងពីថ្នាក់បឋមសិក្សា មធ្យមសិក្សា និងក្រោយឧត្តមសិក្សា។	
	ការព្យាបាលជម្ងឺគ្រប់ប្រភេទជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែលក្រីក្រ ជនចាស់ជរា កុមារកំព្រា ស្ត្រីមេម៉ាយ ជនឥតមានការងារធ្វើ និងមន្ត្រីរាជការទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយច្បាប់តម្រូវឲ្យមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋ រួមទាំងមណ្ឌលសុខភាពរដ្ឋព្យាបាលមិនយកកម្រៃឡើយ។	
	ពិនិត្យឡើងវិញនូវយន្តការជាតិប្រឆាំងអំពើពុករលួយជាប្រព័ន្ធ ដូចជាការរំលោភយកដីធ្លី ល្បែងស៊ីសងគ្រប់ប្រភេទ ការលៀងលុយកខ្វក់ ការជួញដូរគ្រឿងញៀន និងការជួញដូរស្ត្រី និងកុមារជាដើម។	
	លើកទឹកចិត្តចំពោះស្ត្រីជាអាទិភាពនៅក្នុងការងារបំរើសង្គមជាតិសំខាន់ៗ តាមរយៈគោលការណ៍ជាតិ និងច្បាប់កំណត់សំរាប់ការជ្រើសរើសដាក់បញ្ចូលស្ត្រីនៅក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងកំណត់សំរាប់បេក្ខភាពតំណាងរាស្ត្រជាស្ត្រីឲ្យមានសមភាពគ្នា ឬប្រហាក់ប្រហែល ៥០%ដែលជៀបទៅនឹងចំនួនបេក្ខភាពជាបុរស។	
៥	លើកតម្កើងនូវការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស មាតាធិបតេយ្យ និងឲ្យតម្លៃទៅលើវិស័យអប់រំឲ្យបានខ្ពស់បំផុត។	គណបក្សពន្លឺថ្មី
	ប្រឆាំងការជួញដូរគ្រឿងញៀន ជួញដូរមនុស្ស និងអំពើពុករលួយ។	
៦	បង្កើតការងារ ទទួលខុសត្រូវដល់យុវជន-យុវនារី មានការងារធ្វើក្រោយពីបានបញ្ចប់ការសិក្សា និងជំនាញវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន។	គណបក្សខ្មែរកែម្រួល
៧	ផ្តល់សេវាថែទាំ និងព្យាបាលជំងឺដោយឥតគិតថ្លៃសម្រាប់ពលរដ្ឋក្រីក្រ ក្មេងកំព្រា និងចាស់ជរា និងមានគោលនយោបាយដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ	គណបក្សសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ
៨	លើកកម្ពស់ និងលើកទឹកចិត្តចំពោះស្ត្រីជាអាទិភាពក្នុងការបម្រើសង្គមជាតិក្នុងផ្នែកសំខាន់ៗនៃស្ថាប័នរដ្ឋគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងរួមទាំងការដាក់កំណត់ចំនួនបេក្ខភាពតំណាងរាស្ត្រជាស្ត្រីឲ្យមានសមភាពគ្នា ៥០%ជៀបទៅនឹងចំនួនបេក្ខភាពជាបុរស។	គណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ
	ពង្រឹងវិស័យអប់រំ និងយុវជននៅតាមបណ្តាគ្រឹះស្ថានសិក្សាជាតិ និងឯកជន	

	ចាប់ពីថ្នាក់បឋមសិក្សារហូតដល់ក្រោយឧត្តមសិក្សា ដោយអនុញ្ញាតផ្តល់ឲ្យសិស្ស និងនិស្សិតក្រីក្រខ្ចីថវិកាជាតិសម្រាប់យកទៅបន្តការសិក្សារបស់ពួកគេដោយរដ្ឋពុំតម្រូវឲ្យបង់ការប្រាក់ឡើយ។ ជាពិសេស ជម្រុញឲ្យមានខ្ទង់ថវិកាជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍក្លឹមកុមារ ក្លឹមយុវជន និងបណ្តាលយនៅតាមសាលារៀន ចាប់តាំងពីថ្នាក់បឋមសិក្សារហូតដល់មធ្យមសិក្សា និងក្រោយឧត្តមសិក្សា។	
៩	យុវជន យុវនារី បង្កើតសហគ្រាសដោយខ្លួនឯងនឹងទទួលបានទុនជាចំណងជៃ៥លានរៀល។ រៀបចំឲ្យមានមន្ទីរពេទ្យគន្ធបុប្ផាទៅគ្រប់ស្រុក-ខ័ណ្ឌ តាមរាជធានីខេត្ត-ក្រុង និងលើកស្ទួយសមត្ថភាព ព្រមទាំងគុណតម្លៃរបស់គ្រូពេទ្យ។ ស្ត្រីសម្រាលកូន ១ដង ទទួលបានការឧបត្ថម្ភពីរដ្ឋ៥សែនរៀល។ កម្មករកម្មការិនីនៅពេលអត់ការងារធ្វើនឹងទទួលបានការឧបត្ថម្ភពីរដ្ឋ៥០%នៃប្រាក់ខែក្នុងរយៈពេល៥ខែ។ ឧបត្ថម្ភដល់យុវជន យុវនារីនូវប្រាក់កម្ចីចំនួន៥លានរៀលក្នុងមួយឆ្នាំ រយៈពេល៥ឆ្នាំ សម្រាប់យកទៅបន្តការសិក្សាគ្រប់ជំនាញ និងគ្រប់កម្រិត។ រៀបចំឲ្យមានសាលាមត្តេយ្យល្អ យ៉ាងតិច ១០.០០០(មួយម៉ឺន) ភូមិ ។ រៀបចំសាលារដ្ឋឲ្យមានស្តង់ដារអប់រំត្រឹមស្តង់ដារអាស៊ានចាប់ពីមត្តេយ្យដល់សាកលវិទ្យាល័យតាមរយៈការលើកស្ទួយសមត្ថភាព និងគុណតម្លៃគ្រូបង្រៀនក្នុងការបណ្តុះកូនខ្មែរ។	គណបក្សប្រជា ធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន
១០	អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សដោយផ្តល់ការសិក្សាស្នើភាពគ្នា មានអាហារសំរាប់សាលាបឋមសិក្សាថ្ងៃត្រង់ សិក្សាពេញម៉ោង។	គណបក្ស អភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច
១១	យកចិត្តទុកដាក់ក្នុងសាងសង់សាលារៀនឲ្យបានច្រើន ផ្តល់អាហាររូបករណ៍ដល់សិស្សានុសិស្ស ព្រមទាំងផ្តល់ឱកាសការងារឲ្យបានច្រើន និងប្រាក់ខែសមរម្យដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេសស្ត្រី។	គណបក្ស ហ្វ៊ុនស៊ិនប៉ិច
១២	បំបាត់ដាច់ខាតនូវអំពើអយុត្តិធម៌ ការកេងប្រវ័ញ្ច អំពើពុករលួយ ការបំផ្លាញធនធានធម្មជាតិ មានរ៉ែ ព្រៃឈើ មច្ឆាជាតិ ការរត់ពន្ធខុសច្បាប់ ការជួញដូរគ្រឿងញៀន ការជួញដូរស្ត្រីភេទ និងកុមារ។ ធានាបង្កើនឱកាសការងារឲ្យបានច្រើនដល់ស្ត្រី និងបង្កើនប្រាក់បៀវត្សរ៍ឲ្យបានសមរម្យផងដែរ ។	គណបក្ស ស្ម័គ្រចិត្ត

១៣	ផ្តល់សេវាថែទាំ និងការព្យាបាលជំងឺដោយឥតគិតថ្លៃ សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ ក្រីក្រ ក្មេងកំព្រា និងចាស់ជរា និងការលើកទឹកចិត្តពួកគាត់ ។	គណបក្ស ខ្មែរសាធារណរដ្ឋ
----	---	-----------------------------------

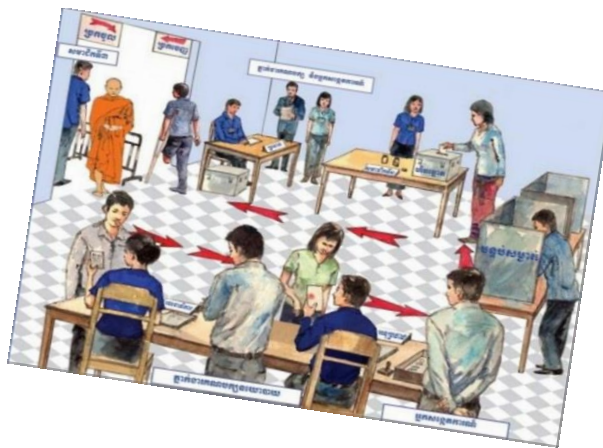
**តារាងទី៩៖ ការសន្យាដោយឡែករបស់បេក្ខជនស្ត្រី-បុរសនៅតាមមណ្ឌលបោះឆ្នោតទាក់ទង
នឹងការដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ**

ក្នុងអំឡុងពេលនៃការយោសាសនាបោះឆ្នោត មានបេក្ខជនស្ត្រី-បុរសឈរឈ្មោះបានធ្វើការយោសាសនាតាមកម្មវិធីនយោបាយថ្នាក់ជាតិ បង្ហាញពីសមិទ្ធផលដែលបានកសាងទាំងអស់នៅតាម មណ្ឌលបោះឆ្នោតរបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំកន្លងមក និងបានធ្វើការសន្យាបន្ថែមទៅតាមតម្រូវការក្នុងមណ្ឌលខេត្តទាក់ទងនឹងស្ត្រី បញ្ហា និងកុមារ ។

ល.រ	ការសន្យាបន្ថែមរបស់បេក្ខជនស្ត្រី-បុរសនៅតាមមណ្ឌលខេត្ត	បេក្ខជន	ឈ្មោះគណបក្សនយោបាយ
១	នឹងជួយទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រូពេទ្យកូរ៉េ ដើម្បីមកព្យាបាលជំងឺជួនប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ។	លោក មាស សុភា ភេទប្រុស អាយុ ៦៥ឆ្នាំ បេក្ខជនលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តព្រះវិហារ	គណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា
២	នឹងជំរុញស្ត្រីឲ្យចូលរួមក្នុងការងារសង្គមឲ្យបានច្រើន ព្រមទាំងផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះក្នុងការសម្រាល និងពិនិត្យផ្ទៃពោះឲ្យបានញឹកញាប់។	លោកស្រី ខ្យង ប៊ុនថាន ភេទស្រី អាយុ៥០ឆ្នាំ បេក្ខជនស្ត្រីបំរុងលេខរៀងទី៦ មណ្ឌលខេត្តព្រះវិហារ	គណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា

៤- សមាជិកស្ត្រីរបស់ គ.ជ.ប គធ/ខប គយ/សប មន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោត និងរាបសន្តិកម្ម

នៅតែមានចំនួនតិចតួចនៅក្នុងភូមិជាអ្នកគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងការបោះឆ្នោត សម្រាប់ការបោះឆ្នោត ជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨នេះ

ថ្នាក់ជាតិ

មិនមានស្ត្រីសោះក្នុងចំណោមសមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) ៩នាក់ ប៉ុន្តែ មានស្ត្រីចំនួន ១១៩នាក់ ស្មើនឹង ២៣,៤៧%នៃចំនួនសរុប ៥០៧នាក់ដែលជាបុគ្គលិកបំរើការងារនៅទីស្តីការគ.ជ.ប ។ ចំនួននេះបាន**កើនឡើង១៥,០៣%** (៥៥នាក់) បើធៀបនឹង នីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ ស្ត្រីមានចំនួនតែ ៦៤នាក់ ស្មើនឹង ១៨,៤៤% ។

ថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ដោយឡែក ស្ត្រីនៅតែមានចំនួន**តិចតួច**នៅគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតថ្នាក់ក្រោមៗ ដូចជា គណៈកម្មការរាជធានី/ខេត្តរៀបចំការបោះឆ្នោត (គធ/ខប) មានចំនួន ១២១នាក់ ស្មើនឹង ១២,៣៨% នៃចំនួនសរុប ៩៧៧នាក់ ។ ចំនួននេះបាន **ថយចុះបន្តិច១%** (៣នាក់) បើធៀបនឹងការបោះឆ្នោតជាតិ នីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ ស្ត្រីមានចំនួន ១២៤នាក់ ស្មើនឹង ១៣,៣៨% ។

រីឯគណៈកម្មការ ឃុំ/សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ឃ/ស.ប) មានស្ត្រីចំនួន ១ ២៨៧នាក់ ស្មើនឹង ១៥,៤៣% នៃចំនួនសរុប ៨ ៣៣៨នាក់ បាន**កើនភាគរយតិចតួច** ០,៧៩% (៩២នាក់) ធៀបនឹង នីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ មានស្ត្រីចំនួន ១ ១៩៥នាក់ ស្មើនឹង ១៤,៦៤% ។

ការិយាល័យបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត

គួរឲ្យភ្ញាក់ផ្អើល មានចំនួនស្ត្រី**ច្រើន**នៅថ្នាក់ទាប ដូចជា គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត (គ.ក.ប) និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត (គ.ក.រ) មានចំនួនស្ត្រី ៦៣ ៩៦៨នាក់ ស្មើនឹង ៤៣,៣២% នៃចំនួនសរុប ១៤៧ ៦៣៣នាក់ ។ ចំនួននេះមានភាគរយ**កើនឡើងបន្តិច** ១,៣១% (១៦ ០៥៥) បើធៀបនឹងនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ ស្ត្រីមានចំនួនតែ ៤៧ ៩១៣នាក់ ស្មើនឹង ៤២,០១% ។ គួរ កត់សម្គាល់ថា ចំនួនស្ត្រីបំរើការនៅ គ.ក.ប និងគ.ក.រ បានកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់រាប់ចាប់តាំងពីនីតិកាល ទី៤ ឆ្នាំ២០០៨ស្ត្រីចំនួន៣២,២៩% នីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ស្ត្រីចំនួន៤២,០១% និងនីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ ស្ត្រីចំនួន ៤៣,៣២% ។

៥. អ្នកសង្កេតការណ៍ និងភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយជាស្ត្រី

ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨នេះ អង្គការជាតិ បណ្តាស្ថានទូត មួយចំនួនដែលបានប្រកាសដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) និងគណបក្ស នយោបាយ បានដាក់ពង្រាយអ្នកសង្កេតការណ៍ និងតំណាងរបស់ខ្លួនតាមការិយាល័យបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់នៃរាជធានី ខេត្ត ក្រុងនីមួយៗ ដើម្បីចូលរួមសង្កេត ឃ្លាំមើលដំណើរការរៀបចំការបោះឆ្នោត ប៉ុន្តែ លើកលែងតែអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឯករាជ្យដែលជាអង្គការឃ្លាំមើលការបោះឆ្នោតសំខាន់ៗ ដូចជា អង្គការខុមហ្វ្រែល អង្គការនិកហ្វិក និងអង្គការតម្លាភាពកម្ពុជា បានបដិសេធក្នុងការដាក់ពង្រាយអ្នក សង្កេតការណ៍របស់ខ្លួន រីឯរដ្ឋាភិបាលជប៉ុន និងសមាជិកនៃសហគមន៍អឺរ៉ុបមួយចំនួន តាមតួលេខផ្លូវការ របស់គ.ជ.ប បានបង្ហាញនូវចំនួនអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ អន្តរជាតិ និងភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយដូច ខាងក្រោម^៦៖

^៦ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់គ.ជ.ប ស្តីពី អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ នៅថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ និងលទ្ធផលផ្លូវការចំនួនភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ នៅថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨

❖ អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិជាស្ត្រី

គ.ជ.ប បានសម្រេចទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិនៃសមាគម អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសរុប ៧៩ ៦១២នាក់ មកពី ១១២ស្ថាប័ន ដើម្បីចូលរួមសង្កេតការណ៍ បោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៩ ឆ្នាំ២០១៨ ។ តួលេខសរុបអ្នកសង្កេតការណ៍ ជាតិនេះ មានការកើនឡើងចំនួន ៣៩ ៤៧០នាក់ (៩៨,៣២%) ធៀបនឹងនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួនតែ ៤០ ១៤២នាក់ ។ ប៉ុន្តែគួរឲ្យស្តាយ តួលេខនេះពុំមានបង្ហាញអំពីតួលេខស្ត្រីជាអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិឡើយ ។

❖ អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិជាស្ត្រី

ចំពោះការទទួលចុះឈ្មោះអ្នកសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោតអន្តរជាតិដែលគ.ជ.ប បានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការមានចំនួន៣២២នាក់ មកពីប្រទេស ស្ថាប័ន និងស្ថានទូតចំនួន៤២ ក្នុងនោះរួមមានSAIPA-APA-ICAPP-CDI-EUROPEAN COUNCIL TOURISM និង TRADE-EURPEAN COUNCIL ON INTERNATIONAL RELATIONS ។ តួលេខនេះ ពុំមានបង្ហាញតួលេខស្ត្រីជាអ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិឡើយ ។

⁷ពាក់ព័ន្ធនឹងការសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨នេះ អង្គការតម្លាភាពកម្ពុជា បានប្រកាសថា នឹងមិនដាក់ពង្រាយអ្នកសង្កេតការណ៍ ចូលរួមការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រលើកនេះទេ ដោយសារបរិយាកាស និងលក្ខខណ្ឌនយោបាយក្នុងអំឡុងពេលប៉ុន្មាន

⁷ ការផ្សាយរបស់វិទ្យុអាស៊ីសេរី (RFA) នៅថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨

ខែកន្លងមកនេះ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យអង្គការមួយនេះពុំអាចប្រមូលបានធនធានមនុស្សគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោតខាងមុខនេះ ប្រកបដោយអត្ថន័យនោះឡើយ។

អង្គការធំៗពីរមានគណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា ហៅកាត់ថាខុមហ្វ្រែល (COMFREL) និងអង្គការនិកហ្វីច ក៏បានប្រកាសមិនចូលរួមសង្កេតការណ៍ការបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដាខាងមុខនេះដែរ ដោយមានហេតុផលដូចគ្នានេះ។ មន្ត្រីអង្គការខុមហ្វ្រែលបានប្រាប់អាស៊ីសេរីថា មូលហេតុដែលមិនចូលរួមការបោះឆ្នោត ដោយសារសមត្ថកិច្ចបានបិទបន្ទប់ស្ថានការណ៍ (Situation Room) ដែលជាបណ្តុំអង្គការ និងសមាគម ជាង ៤០ស្ថាប័ន កាលពីឆ្នាំ២០១៧ ដោយបានចោទប្រកាន់អង្គការខុមហ្វ្រែលថាចូលរួមផ្សព្វផ្សាយចលនាបដិវត្តន៍ពណ៌។

អ្នកនាំពាក្យគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) **លោកបណ្ឌិត ហង្ស ពុទ្ធា** បានប្រាប់វិទ្យុបារាំង កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ថា អវត្តមានអ្នកសង្កេតការណ៍របស់អង្គការសមាគមណាមួយ នឹងមិនប៉ះពាល់ដល់ភាពត្រឹមត្រូវនៃការបោះឆ្នោតនោះទេ ។

គណបក្សតូចៗក៏បានសម្តែងការព្រួយបារម្ភ រឿងគ្មានអ្នកជួយសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោតនេះដែរ ព្រោះអង្គការសង្គមស៊ីវិលធំៗដែលឃ្លាំមើលការបោះឆ្នោត បានដកខ្លួនចេញពីការសង្កេតការណ៍នេះអស់ទៅហើយ ដោយសារតែការរឹតត្បិតសិទ្ធិសេរីភាពដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិល ហើយពលរដ្ឋខ្លាចរងការចោទប្រកាន់ថា ពួកគេចូលរួមធ្វើបដិវត្តន៍ពណ៌។

❖ ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយជាស្ត្រី

ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយពេញសិទ្ធិ		
សរុប ស្រី-ប្រុស	ស្រី	
	ចំនួន	ភាគរយ
៥១ ៥៧៥នាក់	១១ ២៤១នាក់	២១,៧៩%

៦. អ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រី

អ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតជាស្ត្រីនៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការ ឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួន **៤ ៤៧០ ៨៦៤នាក់ ស្មើនឹង ៥៣,៣៥%** នៃចំនួនអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតប្រុស-ស្រីសរុប ៨ ៣៨០ ២១៧នាក់ សម្រាប់ការ

បោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦នេះ។ មានអ្នកបោះឆ្នោតចំនួន **៦ ៩៥៦ ៩០០នាក់** ស្មើនឹង **៨៣,០២%** ក្នុងនោះតាមការប៉ាន់ស្មាន អ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រីច្រើនជាងបុរសបានបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃបោះឆ្នោត នាថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨^៩ ។

យោងតាមរបាយការណ៍ពលរដ្ឋស្ត្រីស្ម័គ្រចិត្ត របស់ខុមហ្វ្រែលក្នុងខេត្តគោលដៅចំនួន៤ ដូចជា ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពង់ធំ និងខេត្តតាកែវ បានរកឃើញថា ក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតនៅអំឡុងពេលយុទ្ធនាការយោសនាបោះឆ្នោត និងនៅថ្ងៃសមាសភាពមិនប្រក្រតីខ្លះដែលបានកើតឡើងចំពោះស្ត្រី ដូចជាមេភូមិរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

បានដើរប្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងភូមិឲ្យទៅបោះឆ្នោតជូនគណបក្សប្រជាជន និងបានបង្រៀនប្រជាពលរដ្ឋឲ្យគូសសន្លឹកឆ្នោតចំលេខរៀងទី២០។ ករណីផ្សេងទៀត ស្ត្រីមានការគំរាមកំហែងពីស្វាមីមិនឲ្យគាំទ្រគណបក្សដែលខ្លួនពេញចិត្តគឺត្រូវគាំទ្រគណបក្សដែលប្តីពេញចិត្ត មានការបង្ខិតបង្ខំពីសំណាក់មេភូមិគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាឲ្យប្រជាពលរដ្ឋមកជួបជុំគ្នាដើម្បីបង្រៀនពីរបៀបគូសសន្លឹកឆ្នោត និងគូសឲ្យចំលេខរៀងទី២០ ។ របាយការណ៍បានរកឃើញទៀតថា ក្នុងចំណោមស្ត្រីចំនួន **៦៥នាក់**ដែលបានសម្ភាសន៍ មាន**៤៦,១៥%** មិនបានទៅបោះឆ្នោត និង**៥៣,៨៤%**បានទៅបោះឆ្នោត ដោយមានមូលហេតុ និងក្តីបារម្ភដូចខាងក្រោម៖

៤៦,១៥% នៃអ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រីដែលមិនបានទៅបោះឆ្នោត បានលើកឡើងថា ពួកគាត់មិនបានទៅបោះឆ្នោត ដោយមូលហេតុ និងក្តីបារម្ភ៖
បាត់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ
ពួកគាត់មានការព្រួយបារម្ភទៅថ្ងៃក្រោយព្រោះមិនមានថ្នាំប្រឡាក់ចង្អុលដៃបញ្ជាក់ថាពួកគាត់មិនបានទៅបោះឆ្នោត
គ្មានគណបក្សដែលពួកគាត់ពេញចិត្ត
គ្មានឯកសារគ្រប់គ្រាន់
ទៅរកស៊ីចំណាកស្រុកឆ្ងាយពីបាកត្រឡប់មកស្រុកវិញ
មិនបានមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតព្រោះធ្វើការនៅស្រុកឆ្ងាយ

^៩ លទ្ធផលផ្លូវការនៃចំនួនអ្នកបានបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ ដោយគ.ជ.ប នៅថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨

ការបោះឆ្នោតមិនយុត្តិធម៌ដោយសារគ្មានវត្តមានគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ
ត្រូវបានអាជ្ញាធររើសអើង មិនឲ្យចូលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា មិនចែកលុយឲ្យដូចប្រជាពលរដ្ឋដទៃ
គិតថាមិនទៅបោះឆ្នោតក៏គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាឈ្នះដែរ
ទៅបោះឆ្នោតមិនទាន់ពេលវេលា
មិនគាំទ្រនឹងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ អាណត្តិទី៦នេះ ។

៥៣,៨៤ % នៃអ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រីដែលបានទៅបោះឆ្នោត បានលើកឡើងថា ពួកគាត់បានទៅបោះឆ្នោត ដោយមូលហេតុ៖
ការមកបោះឆ្នោតនេះដោយមិនមានការពេញចិត្តទេ តែក៏មិនមានបុគ្គលណាមកបង្ខិតបង្ខំដែរ គឺគាត់មកបោះឆ្នោតដោយសារនេះជាការកិច្ចរបស់គាត់តែប៉ុណ្ណោះ
ចង់ឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ មានការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ
ខ្លាចមានសង្គ្រាម ដោយសារពួកគាត់ធ្លាប់ឆ្លងកាត់ការលំបាក
ដើម្បីបំពេញកាតព្វកិច្ចជាពលរដ្ឋល្អ
មានការទិញទឹកចិត្ត ដូចជាផ្តល់អំណោយដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ផ្តល់ជាថវិកាចំនួន២០ ០០០រៀល-៣០ ០០០រៀល និងឲ្យពួកគាត់ទៅជួបជុំហូបអាហារសាមគ្គី
ដើម្បីឲ្យមានស្នាមទឹកខ្មៅជាប់ដៃ ព្រោះនៅកន្លែងធ្វើការទាមទារ
ចេះតែទៅបោះឆ្នោតឲ្យគេឃើញមុខ ព្រោះមេភូមិតាមឃ្លាំមើល និងចាំកត់ឈ្មោះអ្នកទៅបោះឆ្នោតនៅកន្លែងបោះឆ្នោត
ចង់បោះឆ្នោតដើម្បីជ្រើសរើសមេដឹកនាំដែលខ្លួនពេញចិត្ត
ដើម្បីកុំឲ្យគេចោទប្រកាន់ថាជាបក្សប្រឆាំង
ជាមន្ត្រីរាជការគេតម្រូវឲ្យទៅបោះឆ្នោតជាដាច់ខាត បើមិនដូច្នោះទេគេដាក់សម្ពាធការងារជាមិនខាន
ព្រោះជាទំលាប់ដែលត្រូវទៅបោះឆ្នោតគ្រប់អាណត្តិ ។

III. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងសង្ខេប

បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅតែមាន**ចំនួនតិចតួច** និងចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតមានការថយចុះ**ជាបន្តបន្ទាប់**រាប់ចាប់តាំងពីនីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០១៣ រហូតមកដល់ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨នេះ ។ ការថយចុះ និងចំនួនតិចតួចនេះដោយសារតែ **កង្វះឆន្ទៈនយោបាយរបស់គណបក្សនយោបាយ** ជាពិសេសគណបក្សដែលមានសក្តានុពលជាងគេដូចជាគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ។ បន្តការរើសអើងមកលើស្ត្រីក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសបេក្ខជននៅក្នុងគណបក្សនយោបាយ និងខ្វះនូវគោលនយោបាយជាក់លាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមួយចំនួន រួមទាំងមិនមានចែងជាក់លាក់នូវមាត្រាមួយចំនួននៃច្បាប់បោះឆ្នោត ដើម្បីគាំទ្រ និងផ្តល់ឱកាសឲ្យស្ត្រី-បុរសចូលរួមស្មើគ្នាក្នុងវិស័យនយោបាយ ជាពិសេសការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនដើម្បីមានលទ្ធភាពជាប់ឆ្នោត ។ បន្ថែមលើនេះទៀត គណបក្សដែលមានប្រជាប្រិយភាព២ គឺគណបក្សប្រឆាំង និងគណបក្សកាន់អំណាចបានប្រើសារនយោបាយរិះគន់ និងឌីដងដាក់គ្នាទៅវិញទៅមក ដើម្បីទប់ទល់លើសកម្មភាពនយោបាយរបស់ខ្លួន និងទាញយកប្រជាប្រិយភាពតែរៀងៗខ្លួន ព្រមទាំងដើម្បីរក្សាអំណាចរបស់ខ្លួនក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៨នេះ ។ ការណ៍នេះជាហេតុធ្វើឲ្យគណបក្សដែលមានប្រជាប្រិយភាពភ្លេច និងខ្វះការគិតគូរយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការលើកស្ទួយស្ត្រីចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយស្របនឹងស្មារតីអនុសញ្ញាស៊ី-ដេវ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពដែលកម្ពុជាបានសន្យា និងបញ្ជាក់កាន់តែច្បាស់ផងដែរថា កម្ពុជាកំពុងប្រព្រឹត្តនូវអំពើហិង្សាមកលើស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ ។

មានការយកចិត្តទុកដាក់ពីគណបក្សនយោបាយភាគច្រើន ទាក់ទងនឹងការដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារនៅក្នុងកម្មវិធីនយោបាយថ្នាក់ជាតិរបស់ខ្លួន សម្រាប់នីតិកាលទី៦នៃរដ្ឋសភា ។

អ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រីច្រើនជាងបុរសបានបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃបោះឆ្នោត នាថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ ។ ក្នុងចំណោមស្ត្រីចំនួន**៦៥នាក់**ដែលបានសម្ភាសន៍ មាន**៤៦,១៥%**មិនបានទៅបោះឆ្នោត និង**៥៣,៨៤%**បានទៅបោះឆ្នោត ដោយមានមូលហេតុ និងក្តីបារម្ភ ។ **៤៦,១៥%**មិនបានទៅបោះឆ្នោត ឬមិនបានបោះឆ្នោតដោយសារមូលហេតុ និងក្តីបារម្ភដូចជា៖ បាត់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ គ្មានគណបក្សដែលខ្លួនពេញចិត្ត គ្មានឯកសារគ្រប់គ្រាន់ ទៅរកស៊ីចំណាកស្រុកឆ្ងាយពិបាកត្រឡប់មកស្រុកវិញ មិនបានមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតព្រោះធ្វើការនៅស្រុកឆ្ងាយ ការបោះឆ្នោតមិនយុត្តិធម៌ ដោយសារគ្មានវត្តមានគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ត្រូវបានអាជ្ញាធររើសអើងមិនឲ្យចូលបក្សប្រជាជនមិនចែកលុយឲ្យដូចប្រជាពលរដ្ឋដទៃ គិតថា

មិនទៅបោះឆ្នោតក៏គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាឈ្នះដែរ និងមិនគាំទ្រនឹងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាង-
រាស្ត្រ អាណត្តិទី៦នេះ ។ ៥៣,៨៥% បានទៅបោះឆ្នោតដោយសារមូលហេតុដូចជា៖ បំពេញកាតព្វកិច្ចជា
ពលរដ្ឋល្អនៅក្នុងសង្គម ចង់ឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរមានការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ ខ្លាចមានសង្គ្រាមដោយសារ
ពួកគាត់ធ្លាប់ឆ្លងកាត់ការលំបាក មានការទិញទឹកចិត្តដោយផ្តល់ថវិកាដល់ប្រជាពលរដ្ឋចំនួន ២០ ០០០រៀល
ទៅ ៣០ ០០០រៀល និងឲ្យពួកគាត់ទៅជួបជុំហូបអាហារសាមគ្គី ដើម្បីឲ្យមានស្នាមទឹកខ្មៅជាប់ដៃព្រោះនៅ
កន្លែងធ្វើការទាមទារ ចេះតែទៅបោះឆ្នោតឲ្យគេឃើញមុខព្រោះមេភូមិតាមឃ្លាំមើល និងចាំកត់ឈ្មោះអ្នកទៅ
បោះឆ្នោតនៅកន្លែងបោះឆ្នោត ដើម្បីកុំឲ្យគេចោទប្រកាន់ថាជាបក្សប្រឆាំង ជាមន្ត្រីរាជការគេតម្រូវឲ្យទៅ
បោះឆ្នោតជាដាច់ខាត បើមិនដូច្នោះទេគេនឹងដាក់សម្ពាធការងារជាមិនខាន ។

IV. អនុសាសន៍

ដើម្បីលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ និងផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រី វិធានការមួយចំនួនត្រូវដោះស្រាយ៖

១- ការកំណត់វិធានការពិសេសនៅក្នុងច្បាប់បោះឆ្នោត

“វិធានការពិសេសបណ្តោះអាសន្ន” ជាមធ្យោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយដែលអាចលើកទឹកចិត្តគ្រប់គណបក្សនយោបាយដាក់បេក្ខភាពស្ត្រីក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនរបស់គណបក្ស ។ ការលើកទឹកចិត្តដើម្បីអនុវត្តរបស់គណបក្សនយោបាយនេះ គឺត្រូវបង្កើតក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់ គឺនិយាយដល់ការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់សម្រាប់ការបោះឆ្នោត ។ វិសោធនកម្មច្បាប់នេះកែលម្អបន្ថែមលក្ខណៈនៃការដាក់ពាក្យចុះឈ្មោះបញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយ ដែលតម្រូវឲ្យដាក់**ឆ្លាស់គ្នារវាង**បេក្ខជនស្ត្រី និងបុរសតាមលំដាប់លេខរៀងពីលើដល់ក្រោមនៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណបក្សនយោបាយ ។ ការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពី ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ជំពូកទី៤ មាត្រា៣៧ថ្មី **«បញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះតាម មណ្ឌលនិមួយៗ ត្រូវមានបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសឆ្លាស់គ្នាតាមលំដាប់លេខរៀងពីលើដល់ក្រោម»** និងច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ជំពូកទី៧ មាត្រា៤៩ថ្មី **«បញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយនិមួយៗត្រូវមានឈ្មោះបេក្ខជនតាមលំដាប់លេខរៀង និងឆ្លាស់គ្នារវាងស្ត្រី និងបុរសពីលើដល់ក្រោម»** ក្នុងគោលបំណងធានាថា បេក្ខភាពស្ត្រីត្រូវបានឈរឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយដោយដាក់ឆ្លាស់គ្នារវាងស្ត្រី និងបុរសតាមលំដាប់លេខរៀងពីលើដល់ក្រោមដែលជាវិធានការសមស្រប និងមានប្រសិទ្ធភាពបំផុតក្នុងការធ្វើឲ្យមានសមភាពយេនឌ័រពិតប្រាកដ ។

២- លុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រី

ត្រូវផ្តល់ឱកាសចំពោះស្ត្រី និងលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងទាំងឡាយ ដើម្បីលើកតម្កើងនិងលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងកិច្ចការនយោបាយ ធ្វើយ៉ាងណាឲ្យមានសមភាពនៃតំណាងអ្នកជាប់ឆ្នោតរវាងស្ត្រី និងបុរស រួមទាំងទទួលបាននូវអំណាចនយោបាយស្មើគ្នាទាំងពីថ្នាក់មូលដ្ឋាន រហូតដល់ថ្នាក់ជាតិ។

៣- ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពស្ត្រី

ចាំបាច់ត្រូវតែផ្តល់វគ្គហ្វឹកហ្វឺនឡ័ង្សដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពដល់បេក្ខជនស្ត្រី និងស្ត្រីជាប់ឆ្នោតដើម្បីបង្កើនភាពជឿជាក់ និងប្រសិទ្ធភាពការងារក្រោយពេលជាប់ឆ្នោត។ ជាងនេះទៅទៀត ត្រូវមានការរៀបចំ និងបណ្តុះបណ្តាលដល់អ្នកដឹកនាំជាស្ត្រីដែលមានសក្តានុពល និងសកម្មជនស្ត្រីនយោបាយជំនាន់ក្រោយទៀត។

៤- បរិយាកាសនយោបាយល្អ

បង្កើតបរិយាកាសល្អសម្រាប់ស្ត្រី និងធានានូវសុវត្ថិភាពសម្រាប់បេក្ខនារី ។ រាជរដ្ឋាភិបាលអាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងគ.ជ.បបន្តអនុវត្តន៍ឲ្យបានតឹងរឹងនូវវិធានការពិសេស និងអន្តរាគមន៍ក្នុងការបញ្ឈប់រាល់សកម្មភាពគំរាមកំហែង បំភិតបំភ័យ និងអំពើហិង្សាលើអ្នកបោះឆ្នោត បេក្ខនារី និងសកម្មជនស្ត្រីនយោបាយ។

៥- ចែករំលែកព័ត៌មានតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ

ព័ត៌មាន ត្រូវតែមានលក្ខណៈងាយស្រួលក្នុងការទទួលយកសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ តាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម ។ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយត្រូវចែករំលែកព័ត៌មាន និងផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ពិសេសសហគមន៍មូលដ្ឋាន អំពីសារៈសំខាន់ និងតួនាទីរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងវិស័យនយោបាយ ការងារបោះឆ្នោត ការបំពេញភារកិច្ច និងសមិទ្ធផលដែលពួកគេសម្រេចបានមុន និងក្នុងពេលដែលស្ត្រីកំពុងបំពេញការងារ ការសម្រេចចិត្ត ការគ្រប់គ្រង និងការចាត់ចែងធនធានជាដើម ។ សេចក្តីត្រូវការផ្សេងទៀតគឺបង្កើនប្រសិទ្ធភាពបញ្ជូនព័ត៌មាន និងធ្វើការអប់រំប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋានអំពីតួនាទីរបស់តំណាងរាស្ត្រដែលបានបោះឆ្នោតដោយប្រជាពលរដ្ឋ ការទទួលខុសត្រូវ និងអាណត្តិ (អំណាចចាត់ចែងការងារដែលច្បាប់ប្រគល់ឲ្យ) របស់ពួកគេ ។ ធ្វើដូចនេះ ប្រជាពលរដ្ឋនឹងមានការយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់ អំពីឥទ្ធិពលនៃបេក្ខភាពស្ត្រី (បេក្ខនារី និងតំណាងរាស្ត្រស្ត្រី)។

៦- ពង្រឹងការអនុវត្តន៍ច្បាប់

ពង្រឹងលើអំណាចនីតិបញ្ញត្តិ និងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ ព្រមទាំងប្រព័ន្ធតុលាការឲ្យមានភាពឯករាជ្យ និងមានលក្ខណៈល្អប្រសើរឡើងក្នុងការការពារស្ត្រីពីអំពើហិង្សាដោយផ្អែកលើយេនឌ័រគ្រប់ទម្រង់ រួមទាំងអំពើហិង្សាផ្នែកនយោបាយផងដែរ ដើម្បីលុបបំបាត់នូវរបៀបវារៈនិរន្តរភាពដែលកើតមានឡើងលើបទឧក្រិដ្ឋទាំងនេះ និងដាក់ទោសទណ្ឌចំពោះជនទាំងឡាយណាដែលរំលោភលើតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ស្ត្រី ។

៧- ការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់គណបក្សនយោបាយ

គណបក្សនយោបាយ ត្រូវប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ធ្វើឲ្យបានសម្រេចតាមគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយ ចីរភាព ។ ទាំងគណបក្សកាន់អំណាច ទាំងគណបក្សប្រឆាំងត្រូវតែមានការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ក្នុងការគាំទ្រ និង ផ្តល់ឱកាសឲ្យស្ត្រីបានឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនបោះឆ្នោត និងជាប់ឆ្នោតបានច្រើនស្មើនឹងចំនួនបុរសស្របតាម អនុញ្ញាតី-ដរ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព បើទោះបីខ្លួនមានការខ្វែងគំនិតក្នុងទស្សនៈ នយោបាយ និងខិតខំធ្វើសកម្មភាពប្រកួតប្រជែងដើម្បីប្រជាប្រិយភាព ដើម្បីទទួលបានអំណាច និងដើម្បី ឈ្នះឆ្នោតក៏ដោយក៏មិនត្រូវភ្លេចគិតគូរលើកស្ទួយការចូលរួមដោយស្មើភាពរបស់ស្ត្រីដែរ ។

សសស★ចប់★៤៤៤

Appendix 1

The Number and Percentage of Women Candidates by Capital-Province Constituencies

N°	Provinces/Capital	Candidates	Women		Political Parties
			Number	Percentage (%)	
1	Banteay Meanchey	78	19	24.35%	13
2	Battambang	120	34	28.33%	15
3	Kampong Cham	190	61	32.10%	19
4	Kampong Chhnang	56	14	25%	14
5	Kampong Speu	108	32	30.55%	18
6	Kampong Thom	102	27	26.47%	17
7	Kampot	96	28	29.16%	16
8	Kandal	187	41	21.92%	17
9	Koh Kong	9	1	11.11%	9
10	Kratie	39	14	35.89%	13
11	Mondolkiri	10	3	30%	10
12	Phnom Penh	228	68	29.82%	19
13	Preah Vihear	12	3	25%	12
14	Prey Veng	165	33	20%	15
15	Pursat	52	9	17.30%	13
16	Ratanakiri	11	2	18.18%	11
17	Siem Reap	108	19	17.59%	18
18	Preah Shihanouk	42	11	26.19%	14
19	Stung Treng	10	2	20%	10
20	Svay Rieng	70	13	18.57%	14
21	Takeo	144	32	22.22%	18
22	Kep	9	2	22.22%	9
23	Pailin	11	4	36.36%	11
24	Oddor Meanchey	11	1	9.09%	11
25	Tbong Khmum	104	25	24.03%	13
Grand Total		1972	498	25.25%	

Appendix 2

The Number and Percentage of Elected Female by Capital-Province Constituencies

N°	Provinces/Capital	Total	Women	
			Number	Percentage (%)
1	Banteay Meanchey	6	1	16.66%
2	Battambang	8	1	12.50%
3	Kampong Cham	10	3	30%
4	Kampong Chhnang	4	2	50%
5	Kampong Speu	6	0	0%
6	Kampong Thom	6	1	16.66%
7	Kampot	6	1	16.66%
8	Kandal	11	1	9.09%
9	Koh Kong	1	0	0%
10	Kratie	3	2	66.66%
11	Mondolkiri	1	0	0%
12	Phnom Penh	12	4	33.33%
13	Preah Vihear	1	0	0%
14	Prey Veng	11	1	9.09%
15	Pursat	4	1	25%
16	Ratanakiri	1	0	0%
17	Siem Reap	6	1	16.66%
18	Preah Shihanouk	3	0	0%
19	Stung Treng	1	0	0%
20	Svay Rieng	5	4	80%
21	Takeo	8	1	12.50%
22	Kep	1	0	0%
23	Pailin	1	1	100%
24	Oddor Meanchey	1	0	0%
25	Tbong Khmum	8	0	0%
Grand Total		125	25	20%

ឧបសម្ព័ន្ធ៣

ចំនួន និងឈ្មោះស្ត្រីជាប់ឆ្នោតតាមមណ្ឌលខេត្ត រាជធានី

ល.រ	គោរមងារ	គោត្តនាម នាមខ្លួន	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត	មណ្ឌល ខេត្ត-រាជធានី	វ័យ
១	លោកជំទាវ	នូម សុភ័ណ	០៣ មករា ១៩៥៥	ខេត្តឧត្តរមានជ័យ	វ័យចំណាស់
២	លោកជំទាវ	លី គឹមលៀង	០១ មករា ១៩៤៨	ខេត្តបាត់ដំបង	វ័យចំណាស់
៣	លោកជំទាវ	ស្រី គឹមឆាយ		ខេត្តកំពង់ចាម	
៤	លោកជំទាវ	ខុន ស៊ុនអេង		ខេត្តកំពង់ចាម	
៥	លោកជំទាវ	កុល ធារិន		ខេត្តកំពង់ចាម	
៦	លោកជំទាវ	កែ ច័ន្ទមុនី	១៩៥៨	ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	វ័យចំណាស់
៧	លោកជំទាវ	កុប ម៉ារីយ៉ាស	១៥ មីនា ១៩៧១	ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	វ័យក្មេង
៨	លោកជំទាវ	លឹម ផល្លា		ខេត្តកំពង់ធំ	
៩	លោកជំទាវ	អ៊ុន សុគន្ធា	១៥ មីនា ១៩៥៥	ខេត្តកំពត	វ័យចំណាស់
១០	លោកជំទាវ	ឃួន សុដារី	១៨ វិច្ឆិកា ១៩៥២	ខេត្តកណ្តាល	វ័យចំណាស់
១១	លោកជំទាវ	ស៊ុន សារ៉េន	១៩៤២	ខេត្តក្រចេះ	វ័យចំណាស់
១២	លោកជំទាវ	ត្រឹង ថាវី	០៤ មេសា ១៩៥១	ខេត្តក្រចេះ	វ័យចំណាស់
១៣	លោកជំទាវ	ម៉ក់ វណ្ណស៊ីថា		រាជធានីភ្នំពេញ	
១៤	លោកជំទាវ	គ្រូច សំអាន	២៦ ឧសភា ១៩៥៣	រាជធានីភ្នំពេញ	វ័យចំណាស់
១៥	លោកជំទាវ	ឡោក ខេង	២៥ មីនា ១៩៥៥	រាជធានីភ្នំពេញ	វ័យចំណាស់
១៦	លោកជំទាវ	ម៉ាណា ណារី		រាជធានីភ្នំពេញ	

១៧	លោកជំទាវ	គង់ សាឡន	០៦ មេសា ១៩៥៨	ខេត្តព្រៃវែង	វ័យចំណាស់
១៨	លោកជំទាវ	ឯម ប៉ុណ្ណា	១៧ មិថុនា ១៩៥៧	ខេត្តពោធិ៍សាត់	វ័យចំណាស់
១៩	លោកជំទាវ	ពៅ សារ៉េន	១៣ កញ្ញា ១៩៤៧	ខេត្តសៀមរាប	វ័យចំណាស់
២០	លោកជំទាវកិត្តិ សង្គហបណ្ឌិត	ម៉ែន សំអន	១៥ សីហា ១៩៥៣	ខេត្តស្វាយរៀង	វ័យចំណាស់
២១	លោកជំទាវ	ដូង វណ្ណា	០១ មករា ១៩៥៣	ខេត្តស្វាយរៀង	វ័យចំណាស់
២២	លោកជំទាវ	ឈុន សារីម	១៧ កក្កដា ១៩៥០	ខេត្តស្វាយរៀង	វ័យចំណាស់
២៣	លោកជំទាវ	ពៅ សុភាព	០៥ កក្កដា ១៩៥៩	ខេត្តស្វាយរៀង	វ័យចំណាស់
២៤	លោកជំទាវ	និន សាផុន	០៦ កក្កដា ១៩៤៨	ខេត្តតាកែវ	វ័យចំណាស់
២៥	លោកជំទាវ	បាន ស្រីមុំ	១៥ សីហា ១៩៧៥	ខេត្តប៉ៃលិន	វ័យក្មេង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

សាកលវិទ្យាល័យជាតិបោះឆ្នោត
ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងស្ថាប័ន ឆ្នាំ២០១៨

ល.ក		ឈ្មោះបេក្ខជន		សំណុំរឿងសាលាដំបូង															សំណុំរឿងសាលាដំបូង																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
ល.ក	ឈ្មោះបេក្ខជន	លេខប្រតិបត្តិ	ឈ្មោះបេក្ខជន	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រតិបត្តិ	លេខប្រ

ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងស្ថាប័ន ឆ្នាំ២០១៨
កម្ពុជា ២០១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

លទ្ធផលផ្នែកការចំណូលគ្រប់គ្រងការបោះឆ្នោតយោធាសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ឆ្នាំ២០១៨

ល.រ	ឈ្មោះគណបក្សនយោបាយ	គ្រប់គ្រងការបោះឆ្នោតយោធា				សរុបពេញសិទ្ធិ និងបម្រុង	
		ពេញសិទ្ធិ	ស្រី	បម្រុង	ស្រី	សរុប	ស្រី
១	គណបក្សខ្មែររួបរួមជាតិ	៣៨៦៦	១៣៣០	៤២៣	១៣៩	៤២៨៩	១៤៦៩
២	គណបក្សមាតុភូមិយើង	១១	២	០	០	១១	២
៣	គណបក្សពន្លឺថ្មី					០	០
៤	គណបក្សសញ្ញាតិកម្ពុជា	៥	៤	០	០	៥	៤
៥	គណបក្ស ខ្មែរក្រោក					០	០
៦	គណបក្សសំបុកឃុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ	៣២១	៦៩	២៧	១១	៣៨៨	៨០
៧	គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន	៣៤១	៧៩	៣៤	១២	៣៧៥	៩១
៨	គណបក្សសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ	៥	០	០	០	៥	០
៩	គណបក្សស្មើខេមរា	៧	១	០	០	៧	១
១០	គណបក្សសម្ព័ន្ធដើម្បីប្រជាធិបតេយ្យ	១០៨០៣	២១៧៥	៨៣១	២១២	១១៦៣៤	២៣៨៧
១១	គណបក្សខ្មែរសាធារណរដ្ឋ					០	០
១២	គណបក្សខ្មែរឈប់ក្រ					០	០
១៣	គណបក្សហ៊ុនស៊ីនប៊ុច	១២៨១៨	៤១១៩	៣៩១៦	១៥៤៤	១៦៧៣៨	៥៦៦៣
១៤	គណបក្សខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច	២៨	៥	១	០	២៩	៥
១៥	គណបក្សយុវជនកម្ពុជា	១៤៤	៤៦	១០	៦	១៥៦	៥២
១៦	គណបក្ស ធម្មាធិបតេយ្យ					០	០
១៧	គណបក្ស ឆន្ទៈខ្មែរ					០	០
១៨	គណបក្សជនជាតិដើមប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា	៦៩	១៧	២៥	៨	៩៩	២៥
១៩	គណបក្សខ្មែរតែមួយ	១៩០	៧០	២៦	៨	២១៦	៧៨
២០	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	២២៩៦៧	៣៣២៤	២២៩៨១	៥០២២	៤៥៩៩៤	៨៣៤៦
សរុបរួម		៥១៥៧៥	១១២៤១	២៨២៧៤	៦៩៦២	៧៩៨៤៩	១៨២០៣

ថ្ងៃ ព្រហស្បតិ៍ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៨
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

តារាងលទ្ធផលនៃបំណុលអ្នកបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
នីតិកាលទី៦ ថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨

ល.ក	រាជធានី ខេត្ត	បំណុល		បំណុលអ្នកបោះឆ្នោត			ផ្សេងៗ
		ឃុំ សង្កាត់	ការបោះឆ្នោត	ក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត	បានបោះឆ្នោត	ភាគរយ	
01	បន្ទាយមានជ័យ	65	1,070	355,612	267,803	75.31%	
02	បាត់ដំបង	102	1,655	565,044	438,803	77.66%	
03	កំពង់ចាម	109	1,659	576,550	470,507	81.61%	
04	កំពង់ឆ្នាំង	70	790	310,954	271,645	87.36%	
05	កំពង់ស្ពឺ	87	1,482	503,483	450,553	89.49%	
06	កំពង់ធំ	81	1,104	384,759	311,634	80.99%	
07	កំពត	93	998	365,458	311,447	85.22%	
08	កណ្តាល	127	1,734	732,572	632,251	86.31%	
09	កោះកុង	29	182	64,647	52,727	81.56%	
10	ក្រចេះ	47	555	189,803	155,067	81.70%	
11	មណ្ឌលគិរី	21	127	40,604	33,576	82.69%	
12	ភ្នំពេញ	105	2,138	866,347	693,390	80.04%	
13	ព្រះវិហារ	51	332	123,638	104,947	84.88%	
14	ព្រៃវែង	116	1,827	661,042	542,485	82.07%	
15	ពោធិ៍សាត់	49	707	256,145	222,584	86.90%	
16	រតនគិរី	50	275	95,381	78,624	82.43%	
17	សៀមរាប	100	1,473	535,521	422,624	78.92%	
18	ព្រះសីហនុ	29	298	124,072	102,993	83.01%	
19	ស្ទឹងត្រែង	34	227	77,987	64,175	82.29%	
20	ស្វាយរៀង	80	926	352,061	306,447	87.04%	
21	តាកែវ	100	1,545	585,564	511,189	87.30%	
22	កែប	5	67	24,377	22,190	91.03%	
23	ប៉ៃលិន	8	118	38,151	30,222	79.22%	
24	ឧត្តរមានជ័យ	24	383	123,037	99,101	80.55%	
25	ត្បូងឃ្មុំ	64	1,295	427,408	359,916	84.21%	
សរុប		1,646	22,967	8,380,217	6,956,900	83.02%	

ថ្ងៃពុធ ៤ កើត ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស. ២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

អ្នកនាំពាក្យ គ.ជ.ប
លេខ ១៣៥ គ.ជ.ប

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ១៤ កើត ខែទុតិយាសាធា ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស ២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០១៨

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន
អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ សរុបជាង ៨ ម៉ឺន នាក់
ត្រូវបាន គ.ជ.ប សម្រេចទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ

បន្ទាប់ពីផុតកំណត់នៃការទទួលពាក្យសុំចុះឈ្មោះអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) បានសម្រេចទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ នៃសមាគម អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសរុប ៧៩.៦១២ នាក់ មកពី ១១២ ស្ថាប័ន ដើម្បីចូលរួមសង្កេតការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ ។

ចំពោះការទទួលចុះឈ្មោះអ្នកសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោតអន្តរជាតិ ដែលបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ គ.ជ.ប បានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការអ្នកសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោតអន្តរជាតិចំនួន ៣២២ នាក់ មកពីប្រទេស ស្ថាប័ន និងស្ថានទូតចំនួន ៤២ ក្នុងនោះរួមមាន AIPA-APA-ICAPP-CDI-EUROPEAN COUNCIL TOURISM និង TRADE-EUROPEAN COUNCIL ON INTERNATIONAL RELATIONS ។ ល ។

គ.ជ.ប ក៏កំពុងពិនិត្យអ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិចំនួន ២១៦ នាក់ ទៀតមកពី ២៨ ស្ថាប័ន ក្នុងនោះមានជាអាទិ៍ CENTRIST DEMOCRAT INTERNATIONAL-RUSSIA CIVIC CHAMBER ។

យោងតាមប្រការ ៣.៤.៣ នៃបទបញ្ជា និងនីតិវិធីសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ គ.ជ.ប ត្រូវពិនិត្យ និងសម្រេចលើពាក្យសុំចុះឈ្មោះអ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិ ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ៣ (បី) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យស្នើសុំ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ ។

អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ នៃសមាគម អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល គឺជាសាក្សីនៃការបោះឆ្នោតដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌ និងត្រូវផ្តល់របាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្តីពីការសង្កេតការណ៍ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួននៅក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោត ផ្ញើជូន គ.ជ.ប បន្ទាប់ពីដំណើរការបោះឆ្នោតចប់សព្វគ្រប់ ។

ចំពោះព័ត៌មានពិស្តារសូមទាក់ទង!

ឯកឧត្តម ហង្ស ពុទ្ធា សមាជិក និងជាអ្នកនាំពាក្យ គ.ជ.ប Tel: (855)12 959 666 Email : hangputhea@gmail.com	ឯកឧត្តម ឌីម សុវណ្ណារុំ សមាជិក និងជាអ្នកនាំពាក្យ គ.ជ.ប Tel: (855)12 518 485 Email : sovannaromhy@yahoo.fr
---	---

បេក្ខភាពតំណាងរាស្ត្រនារីដែលឈរឈ្មោះលំដាប់លេខរៀងទី ១

- ពុធ, 6 មិថុនា 2018 14:53
- អត្ថបទ៖ សុខ សុវត្ថិ

គណបក្សចំនួន ២០ នឹងចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦ នាថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨។ គណបក្សទាំង២០ បានដាក់បេក្ខជនឈរឈ្មោះ តាមមណ្ឌលនានា ដែលក្នុងនោះក៏មានបេក្ខជនជានារីជាច្រើនរូបផងដែរ។ ខ្លីៗ សូមលើកយកតែ **បេក្ខជនជានារី ដែលឈរឈ្មោះលំដាប់លេខរៀងទី១** នៅតាមមណ្ឌលប៉ុណ្ណោះ។ សូមតាមដានតាមលំដាប់លេខរៀងគណបក្សទាំង ២០ ដូចខាងក្រោម៖

១. គណបក្សខ្មែររួបរួមជាតិ

- **អង្គខ្នង ណិមសូហ្វីន** (អាយុ ៦៣ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តក្រចេះ
- **ជា នន** (អាយុ ៦៥ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តប៉ៃលិន

២. គណបក្សមាតុភូមិយើង

- **ហ៊ឹម សុគន្ធី** (អាយុ ៥៦ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលរាជធានីភ្នំពេញ

៣. គណបក្សពន្លឺថ្មី

- **កែវ សុផា** (អាយុ ៤០ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តបាត់ដំបង
- **សរ សោភ័ណ្ឌ** (អាយុ ៥៥ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តកំពង់ស្ពឺ

៤. គណបក្សសញ្ញាតិកម្ពុជា

- **វិន សោភា** (អាយុ ៣៣ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តបាត់ដំបង
- **ហង្ស ភណ្ឌិតា** (អាយុ ៣១ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តភ្នំពេញ
- **វិន សុភាន** (អាយុ ២៦ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តពោធិ៍សាត់
- **ហ៊ុន សោភា** (អាយុ ៤៤ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តតាកែវ
- **ហង្ស សុបញ្ញា** (អាយុ ៣១ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តក្បួងឃ្មុំ

៥. គណបក្សខ្មែរក្រោក

- **ឈុនលី នារីវត្ត** (អាយុ ២៦ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តកណ្តាល
- **គ្រាន ណារីន** (អាយុ ២៨ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តព្រះសីហនុ

៦. គណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ

- **រៀម សុលី** (អាយុ ៥២ឆ្នាំ) ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
- **ជា សុខអេង** (អាយុ ២៥ឆ្នាំ) ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តបាត់ដំបង
- **ហួន ផាន់ណារី** (អាយុ ៥៤ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តកំពង់ចាម
- **អ៊ុយ ផល្លី** (អាយុ ៦២ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តកំពត
- **ឯ ជាត** (អាយុ ៥៦ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តកោះកុង
- **វ៉ា សុភី** (អាយុ ៥៤ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តក្រចេះ

- ប៊ុន គឹមហេង (អាយុ ៦០ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តមណ្ឌលគិរី
- គង់ ស្រីតូច (អាយុ ២៥ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តព្រះវិហារ
- ឡេង គឹមហុង (អាយុ ៥៣ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តរតនគិរី
- ជូ ចាន់ថន (អាយុ ៣១ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តព្រះសីហនុ
- ខៀក ចាន់រៀន (អាយុ ៥០ឆ្នាំ) ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តស្ទឹងត្រែង
- ម៉ែ សុខា (អាយុ ៤១ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តកែប
- អ៊ុំ ផៃ (អាយុ ៧១ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តប៉ៃលិន
- ប៉ាង រណ្តា (អាយុ ៣៥ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តឧត្តរមានជ័យ

៧. គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន

- ឡឹក រដ្ឋា (អាយុ ៤៥ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តពោធិ៍សាត់

៨. គណបក្សសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ

- សួន ម៉ុម (អាយុ ៣៨ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តកំពង់ស្ពឺ
- និត ចាន់ធា (អាយុ ៤២ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តសៀមរាប

៩. គណបក្សស្ម័គ្រចិត្ត

មិនមានបេក្ខជនជានារី ដែលឈរលេខរៀងទី១ នោះទេ

១០. គណបក្សសម្ព័ន្ធដើម្បីប្រជាធិបតេយ្យ

- សេង សុខធីម (អាយុ ៣៣ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តកំពង់ឆ្នាំង
- អ៊ុំ ស៊ូជឹង (អាយុ ៣៣ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តកំពត
- សុទ្ធ សុផារី (អាយុ ២៥ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តក្រចេះ
- សុខ សុផាតា (អាយុ ៣២ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តព្រះវិហារ

១១. គណបក្សខ្មែរសាធារណរដ្ឋ

- យួន ស៊ីថា (អាយុ ៣៩ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលរាជធានីភ្នំពេញ
- ឡេង ចិន្តា (អាយុ ៣១ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តតាកែវ

១២. គណបក្សខ្មែរឈប់ក្រ

- វ៉ាន វ៉ាន (អាយុ ៣៧ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តក្រចេះ
- កុយ ស៊ិនហេង (អាយុ ៦២ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តមណ្ឌលគិរី
- ស្រី រលក្ខណ៍ (អាយុ ៤៤ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលរាជធានីភ្នំពេញ
- នឹម សុខឃៀន (អាយុ ៣៩ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តស្ទឹងត្រែង

១៣. គណបក្សហ្នឹងស៊ិនប៉ិច

- យុន ខេម (អាយុ ៥១ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តប៉ៃលិន

១៤. គណបក្សខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច

- ភ្លៀន ប៊ុនយ៉ុន (អាយុ ៣៩ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តកំពង់ចាម
- ញ៉ែត សុន (អាយុ ៥៩ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តកំពង់ស្ពឺ
- ថោង សុភា (អាយុ ៤៤ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តសៀមរាប
- អូន ណាវ៉ត (អាយុ ២៦ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តត្បូងឃ្មុំ

១៥. គណបក្សយុវជនកម្ពុជា

- កែវ ច័ន្ទសុផារ៉ា (អាយុ ២៦ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តស្វាយរៀង

១៦. គណបក្សធម្មជាតិបក្ស

- សូរាជ សិរីធីតា (អាយុ ៥៨ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តកំពង់ស្ពឺ
- យី វិបុល (អាយុ ៦៧ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តកំពត
- ពោធិតី សារត្តី (អាយុ ៦២ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលរាជធានីភ្នំពេញ
- ពៅ អូន (អាយុ ៥៨ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តព្រៃវែង
- សិន សុផល្លី (អាយុ ៣៥ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តតាកែវ

១៧. គណបក្សឆ្នុរខ្មែរ

- សាន មុទិតា (អាយុ ៤៦ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
- វ៉ា ស្រីនាង (អាយុ ៤៤ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តកំពង់ឆ្នាំង
- ផល សុភា (អាយុ ៤០ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តមណ្ឌលគិរី
- អ៊ុក សុផល (អាយុ ៣៨ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តព្រះវិហារ
- ជា សារ៉ុំ (អាយុ ៥៥ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តរតនគិរី
- គង់ សុភី (អាយុ ៥០ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តព្រះសីហនុ
- ម៉ា សុខរ៉ានីន (អាយុ ៥៨ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តតាកែវ
- ផល សុភាព (អាយុ ៥០ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តកែប

១៨. គណបក្សជនជាតិដើមប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា

មិនមានបេក្ខជនជានារី ដែលឈរលេខរៀងទី១ នោះទេ

១៩. គណបក្សខ្មែរតែមួយ

- យី ម៉េងលីន (អាយុ ៤៣ឆ្នាំ) ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មណ្ឌលខេត្តបាត់ដំបង

២០. គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

- ម៉ែន សំអន (អាយុ ៦៥ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តស្វាយរៀង
- បាន ស្រីមុំ (អាយុ ៤៣ឆ្នាំ)៖ ឈរឈ្មោះលេខរៀងទី ១ មណ្ឌលខេត្តប៉ៃលិន

គ.ជ.ប

គណបក្សនយោបាយដែលបាន ឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសតាំង តំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៦

(ថ្ងៃអាទិត្យ ទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨)

១ គណបក្សខ្មែរមូលដ្ឋាន ខ.ជ	១១ គណបក្សខ្មែរសាធារណរដ្ឋ គ.ខ.ស.រ
២ គណបក្សមហាគុណិយ័ន ម.គ.យ	១២ គណបក្សខ្មែរឈប់ក្រ គ.ខ.ឈ.ក
៣ គណបក្សពន្លឺថ្មី គ.ព.ថ	១៣ គណបក្សហ៊ុនស៊ីនធីប រ.ជ.គ.ប.អ.ស.ស
៤ គណបក្សសក្ការៈពិភពមុខ គ.ស.ក	១៤ គណបក្សខ្មែរពេញចិត្តសេដ្ឋកិច្ច គ.ខ.អ.ស
៥ គណបក្សខ្មែរក្រោក គ.ខ.ក	១៥ គណបក្សយុវជនកម្ពុជា គ.យ.ក
៦ គណបក្សសម្ព័ន្ធមិត្តប្រជាជនកម្ពុជា គ.ស.ស.ប	១៦ គណបក្ស ធម្មាធិបតេយ្យ គ.ធម
៧ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា គ.ប.ជ	១៧ គណបក្ស ឆ្លុះខ្មែរ គ.ឆ.ខ
៨ គណបក្សសាធារណរដ្ឋប្រជាជនកម្ពុជា គ.ស.រ.ប	១៨ គណបក្សជនជាតិដើមប្រជាជនកម្ពុជា គ.ជ.ប.ក
៩ គណបក្សស្ម័គ្រចិត្ត គ.ស.ខ	១៩ គណបក្សខ្មែរតែមួយ គ.ខ.ម
១០ គណបក្សសម្ព័ន្ធដើម្បីប្រជាជនកម្ពុជា គ.ស.ប	២០ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ប្រ.ជ

កំណត់សម្គាល់ ៖ នេះមិនមែនជាសន្លឹកឆ្នោតទេ !

០១២៣៤

**ទីស្នាក់ការកណ្តាល ផ្ទះលេខ ១៣៨ ផ្លូវលេខ ១២២ សង្កាត់ទឹកល្អក់១ ខណ្ឌទួលគោក
រាជាធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា**

ប្រអប់សំបុត្រលេខ ១១៤៥,

ទួរស័ព្ទ (៨៥៥) ២៣ ៨៨៤ ១៥០, ទួរសារ (៨៥៥) ២៣ ៨៨៥ ៧៤៥

#138, Street 122, Teuk LaakI, Toul Kork, Phnom Penh , Cambodia

P.O.Box 1145, Tel (855) 23 884 150. Fax (855) 23 885 745

Email: comfrel.online.com.kh

Website: www.comfrel.org